

AFRİKA'DA BATI SÖMÜRGEÇİLİĞİ, KÖLE TİCARETİ VE SOYKIRIM

Abdulkadir İnaltekin*

Öz

16. yüzyıl başlarında Portekizlilerin deniz ticareti yolu ile sınırlı olarak sürdürdüğü Afrika sömürgesi 19. yüzyılda Avrupa'da hızla yükselen sanayileşme ile küresel ölçekte yeni bir sömürge ve kölelik sisteminin kurulmasına yol açtı. Batılı devletlerin sahaya girmesi ile büyük güçleri bir araya getirmek için Alman Şansöyesi Otto von Bismarck'ın çağrısı ile 15 Kasım 1884 – 26 Şubat 1885 tarihleri arasında "Berlin Kongo Konferansı" düzenlendi. Yüz üç gün süren konferansta yapılan pazarlıklarla Afrika kıtasının sömürge sınırları çizildi. Avrupalı misyonerler, gezginler, arkeologlar, gönüllü hekimler, tüccarlar daha önce kıtanın derinliklerine yaptıkları keşiflerle sömürgeciliğin alt yapısını hazırladılar. Topraklarını genişletmek ve küresel güç olmak isteyen Batılı devletler konferanstan üç ay sonra yurtlarından göç ettirilen Afrika yerlilerini, ABD ve Avrupa'ya taşıdılar. Köleleştirilen Afrikalılar soykırımı uğradı ve toprakları Avrupalı kolonilere paylaştırıldı. Bu çalışmada, Batılı sömürgeci devletlerin Afrika kıtasında uyguladığı köle ticareti, sömürge ve soykırım geçmişi incelenmiştir.

Anahtar Kelimeler: Afrika, Amerika, Avrupa, Sömürge, Köle Ticareti, Soykırım.

* E. Öğretim Üyesi, Dipl. Pedagog (Dr.) inaltekin95@gmail.com

Bu makaleye atf için: İnaltekin, Abdülkadir. (2023). Afrika'da Batı Sömürgeçiliği, Köle Ticareti ve Soykırım, SDE Akademi Dergisi, 3(3), 446-494

WESTERN COLONIALISM, THE SLAVE TRADE AND GENOCIDE IN AFRICA

Abdulkadir İnaltekin

Abstract

At the beginning of the 16th century, the Portuguese colonization of Africa, which was limited to maritime trade, led to the establishment of a new colonial and slavery system on a global scale with the rapidly rising industrialization in Europe in the 19th century. The “Berlin Congo Conference” was held between November 15, 1884- February 26, 1885, with the call of German Chancellor Otto von Bismarck, in order to gather the great powers with the entry of the Western states into the field. The colonial borders of the African continent were drawn with the negotiations made at the conference that lasted one hundred and three days. European missionaries, travelers, archaeologists, volunteer physicians, traders prepared the infrastructure of colonialism with their previous discoveries to the depths of the continent. Western states, who wanted to expand their territories and become a global power, moved the African natives, who were displaced from their homes, to the USA and Europe three months after the conference. In this study, the slave trade, colonial and genocide history of the Western colonial states in the African continent was examined.

Keywords: *Africa, America, Europe, Colony, Slave Trade, Genocide.*

Giriş

“Modern bilime göre Afrika, insanlığın ilk yaşam merkezi ve atalarımızın yurdudur. Modern antropoloji insanlığın doğuşunun bugünkü Afrika’da başladığını, oradan Ortadoğu’ya, oradan da dünyaya yayıldığını söylüyor.” (Friedemann, 2019: 6). Batılı sömürgeciler asırlarca Afrika halklarını **“evrim sürecini tamamlamamış kayıp bağlantının ilkel canlıları”** (Oliver, 2017:2) olarak tanımlamıştır. Kendilerini “Afrika halklarının efendisi” olarak gören Batılı ülkeler kıtayı sömürge altına almak istiyordu. Oysa, 16. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu, Doğu Afrika’da Portekiz sömürgeciliği durdurmak için çeşitli deniz seferleri düzenlemişti (Yavuz, 2016). Bu sömürgeciliği durdurma çabaları imkanları ölçüsünde sonraki dönemde de devam edecekti.

19. yüzyıldan itibaren Avrupa’daki sanayi patlamasının sonucu hammadde ve işçi gücüne ihtiyaç vardı. Uluslararası sahaya açılmak için yeni pazarlar gerekiyordu. Yeni fırsatlar, daha ucuz işçi gücü, Avrupa’nın daha hızlı kalkınması ve halklarının refah düzeyinin yükselmesi demekti. 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren sanayileşen Avrupa sömürge için deniz aşırı ülkelerde yeni keşifler yapıyordu. Sınırları dışında yeni kaynakları elde etmek hem yerel kaynakları en yüksek düzeyde kullanmak, hem de “egzotik” hammaddelere ve jeostratejik hedeflere ulaşmak için yeni hedeflere yöneldiler. Avrupalılarca Asya, Afrika ve Güney Denizlerinde yaşayan yerli halklara din/medeniyet götürme doktrini ele alındı. Yerel bölgelerde köklü ve kalıcı alt yapının kurulması yalnızca din temelli yöntemlerle mümkün olabilirdi. Bu bağlamda din faktörü, sömürge mülklerini ele geçirmek için Avrupalıların asırlarca kullandığı yöntem olmuştur. Batılı güçler bu şekilde sömürge temelinin daha sağlam atılacağı tecrübesine güveniyordu. Sömürge coğrafyalarına Hristiyanlığı ve medeniyeti götürdüğünü iddia eden Avrupalılar aslında telkin ettikleri dini değerlere kendileri inanmıyordu. Sömürge bölgelerinde yaşayan yerli halkların kendilerine boyun eğmesi için Hristiyanlık kisvesi altında onları baskı altına aldılar ve yerel savaşlar çıkarttılar. Bu şekilde toprakları ele geçirmek ve sömürge sistemini uygulamak kalkıcı olabilirdi. Önce Afrika kıtasının yerel kültür, siyasi, idari ve

dini yapısı tahrip edildi. Daha sonra yerel nüfusun büyük bir kısmı köleleştirilmek üzere Avrupa'ya taşındı ve geleneksel liderler sömürge yönetiminin yeni siyasi ve ekonomik figürleri haline getirildi. Afrika'nın yaşadığı yoksulluk, geri kalmışlık, sömürgecilik, kölelik ve soykırım beş asırlık Batı sömürgesinin eseri olarak insanlık tarihine geçmiştir.

“Avrupa sömürgeciliğinin aktif tarihi 19. yüzyılda sanayi devrimi ile başladı. Fransız İmparatoru Napolyon'un 1813'te uyguladığı kıtasal ablukanın kaldırılması nedeniyle, çoğunlukla Hamburg ve Bremen tüccarları ve armatörleri, Latin Amerika ve Orta Doğu'daki belirli bölgelere, daha sonra da Güneydoğu ve Doğu Asya'nın yanı sıra Batı Afrika, Avustralya ve Güney Denizi adalarına doğrudan bağlantılar kurmaya başladılar. Ticaret şirketlerinin Avrupa dışı pazarlara kademeli olarak nüfuz etmesi, serbest ticaretin İngiltere'nin etki alanına kademeli olarak girmesiyle desteklendi. 1822/24 tarihli sözde Seyriüsefer Yasaları ile İngiliz kolonilerinin yabancı devletlerin sularına açılması, aynı zamanda 1833'te İngiliz Doğu Hindistan Şirketi'nin Çin için ticaret tekelinin kaldırılması ve sömürgelerle nakliye ve ticaret üzerindeki daha fazla kısıtlamanın kaldırılması, Avrupalı tüccarların dünyanın daha önce reddedilen bölgelerine ilerlemelerini sağladı.” (Heyden, 2023:1).

“Kara Kıta” Afrika'da Beyaz Sömürge

Sömürgeciliğin arka planında çoklu nedenler yatmaktadır. Onların başında Afrika topraklarının sahip olduğu yeraltı ve yerüstü zenginlikleri gelmektedir. Eski çağlardan beri insanların köleleştirilmesi, insan gücünün kullanılması ve toprakların ele geçirilmesi siyasi, askeri ve iktisadi güce erişmek için uygulanan bir yöntem olmuştur. Köle ticareti esas olarak 1440'lardan itibaren Portekizlilerin yerel idarecilerle iş birliği sonucu başladı. 1442 yılında papalık Afrika'da ele geçirilen yerlere yerleşmeyi ve ticaret yapılmasını Haçlı Seferi olarak kabul etti. Bu karar köleliği ve sömürüyü dinen ve ahlaken haklı kıldı (Alpar, 2014: 178). Avrupa'da sanayi ile başlayan makineleşme ise sömürgecinin temelini oluşturdu. Yeni zengin-

likleri keşfetmek için dünyanın birçok bölgesine yolculuk yapan Avrupalı seyyahlar, kaşifler, misyonerler, tacirler, hekimler ve arkeologlar zengin kaynakları keşfettiler. Sömürgeciliğin alt yapısı bu yöntemlerle hazırlanmış oldu. 19. yüzyıla gelindiğinde Avrupa'nın makineleşmesi, uluslararası güce dönüşmesi ve gelecekte yeni teknolojik atılımlar göstermek için daha fazla topraklara ve etki alanlarına sahip olma ihtiyacını doğurdu. Örneğin tarım ekonomisi, baharat, kumaş, değerli maden yataklarının işletilmesi; altın, elmas, demir, bakır, çinko, alüminyum, petrol, doğal gaz vb. mineral, enerji ve tarım kaynakları ele geçirildi. Afrika, Hindistan, Orta Doğu, Doğu Asya ve Latin Amerika toprakları doğal kaynaklar bakımında dünyayı besleyecek zenginliğe sahipti.

Zenginlik gerek ülkeler bazında gerekse kişisel bazda her zaman büyük risk demektir. Zengin doğal kaynaklara, köklü kültür birikimine ve İslam tarihi içinde önemli yere sahip olan Afrika insanlık tarihi boyunca büyük acılar yaşadı. Zengin doğal kaynaklara sahip coğrafyalarda yaşayan yerliler geleneksel yöntemlerin dışında teknik güce sahip değildi. Batılılar tarafından toprakları ele geçirilen yüz milyonlarca Afrikalı nesiller boyu baskı altında yaşamak zorunda bırakıldı. Toprakları işgal edildi, köleleştirildi, kıtalararası göçe zorlandı ve insanlıktan tecrit edildiler. Afrika halklarına uygulanan sistematik sömürge 1956 yılına kadar devam etti. 21. yüzyılda hâlâ insanlığın temel ihtiyaçlarından yoksun yaşayan Afrika halkları açlık, susuzluk ve yoksullukla mücadele etmektedir. Batılı ülkelerin günümüzde devam eden “modern sömürge” sistemi Afrika'nın küresel ölçekte daha da fakirleşmesine yol açtı. Sömürgeci devletlerin siyasi hâkimiyet ve ekonomik güç yarışı dünya çapında yaşanan göçlerin, iç savaşların ve ülke işgallerinin ana sebebi olarak karşımıza çıkmaktadır. Afrika'nın zengin topraklarına göz diken Avrupalı sömürgeciler kıtanın doğal kaynaklarını “kara kıtanın vahşi yaratıkları” olarak tanımladıkları siyahilere bırakmak istemiyorlardı. Afrika'nın “kara kıta” olarak tanımlanması, Darwinist motifleri haklı çıkarmak için yakıştırılmış bir tanımlama olarak savunulmuştur. Böylece Darwinizm'e göre, Avrupalılar kendilerini “üstün ırk” olarak görüyor ve “aşağı ırklar” olarak gördükleri halkları emperyal güç kullanarak boyunduruk altına alıyorlardı. Afrika kıtasının zenginliği Avrupalı devletleri sömür-

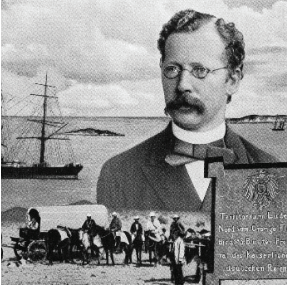
gecilikte birbiri ile yarışır hale getirdi. Büyük güç olma mücadelesi Afrika halklarına karşı acımasız, adaletsiz ve insani olmayan yöntemleri uygulama cesareti kazandırdı. Ne kadar çok sömürge topraklarına sahipseniz, küresel gücünüz de o kadar büyük olacaktır. Zira Afrika, sömürgeci devletlere bakir fırsatlar sunuyordu. Özellikle 1880'lerde Avrupa'nın yükselişi ve sanayileşme sürecinde dünya pazarına açılmak isteyen büyük güçler zengin hammadde kaynaklarına sahip olmak istiyordu. Afrika, Avrupa ve Asya arasındaki deniz yolu sömürgeci devletler için büyük stratejik öneme sahipti. Örneğin Süveyş Kanalı, Afrika, Hindistan ve Çin pazarlarına açılmak için en önemli su yolu olarak ele geçirildi. Özellikle Büyük Britanya, Süveyş Kanalı'nın kontrolünü elinde tutmak istiyordu. Afrika'nın sahip olduğu zenginlikler ve insan gücü kıtaya olan ilgiyi artırdığı kadar kıta üzerinde hukuk dışı ve insani olmayan yöntemlerin uygulandığı sömürge düzeninin kurulmasına da yol açmıştır. Avrupalılar, Afrika'yı ele geçirmek için yerliler üzerinde tarihin en acı katliamlarını uyguladılar. Sömürgeye boyun eğmek istemeyen yerel halk soykırıma maruz kaldı ve bu şekilde Batılı güçlerin yasalarına boyun eğmeye mecbur edildiler. Avrupalılar kıtaya yerleştikten sonra Afrika halkları sahip oldukları zenginliklerin refahını hiçbir zaman yaşayamadılar.

19. yüzyılda Afrika'da Batılı Kaşifler ve Sömürgecinin Öncüleri

Arkeolojik ve bilimsel araştırma adı altında İskoç misyoner David Livingstone, İngiliz tacir Cecil John Rhodes, Alman misyonerler tacir Adolf Lüderitz, hekim Dr. Gutav Nachtigal ve Biolog Dr. Robert Koch gibi *“seyyah kâşifler tarafından, Afrika'nın topografik ve jeolojik sırlarını keşfetmek için kıtanın derinliklerine düzenlenen seferlerle kıta hakkında çok yönlü bilgi toplandı. Zira Avrupalı güçler sanayileşmek için yeni pazarlar ve kaynaklar arıyordu.”* (Heyden, 2023:2).

Büyük Britanya, Fransa, Portekiz ve İspanya'nın yanında Belçika, İtalya ve Almanya gibi yeni devletler de sömürge zincirine katıldılar. 19. yüzyıl başlarında Batılı misyonerler, kaşifler, arkeologlar, gönüllü hekimler ve tacirler sürdürdükleri ön keşiflerle Afrika kıtasının sömürgeleştirilmesi için

tüm alt yapıyı hazırladılar. Örneğin Alman tacir **Adolf Lüderitz**, seyyah ve hekim Dr. **Gustav Nachtigal**, COVID-19 sürecinden ismini sıkça duyduğumuz Alman mikrobiyolog Dr. **Robert Koch**, *İngiliz tacir Cecil John Rhodes* ve İskoç misyoner **David Livingstone** gibi ünlü isimler Afrika'nın sömürgeleştirilmesinde rol oynamış öncü isimlerdir.

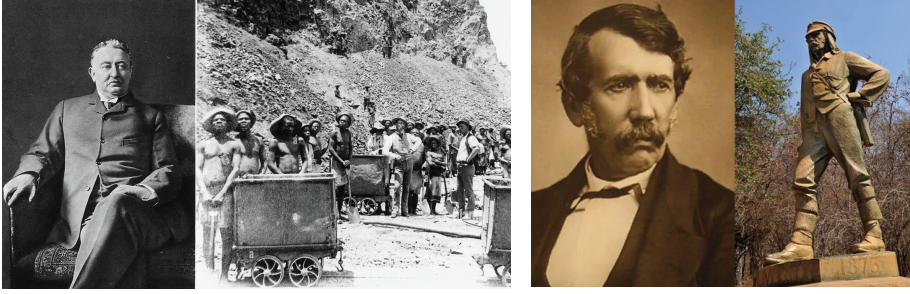

Solda: "Alman Güney Batı Afrika'sının kurucusu, kâşif ve iş insanı Adolf Lüderitz, Almanya ve Güney Batı Afrika'da meşhur isimlerin başında gelir. Almanya ve Afrika'da pek çok yerler "Lüderitz" ismi taşımaktadır. 1939'da Alman donanmasının koruma sürat teknesi birliğine Adolf Lüderitz ismi verilmiştir. Berlin, Bremen, Bochum, Duisburg, Düsseldorf, Koblenz, Köln, Münih ve Münster'de bazı sokaklara "Lüderitz Sokağı" ismi verilmiştir. Ayrıca Namibya'daki Windhoek bölgesi Lüderitzland (Lüderitz Şehri) ve Nabibya sahil koyu Lüderitzbucht (Lüderitz koyu) olarak adlandırılmıştır." (Cunningham, 2016:3).

Ortada: "Gustav Nachtigal, kâşif ve tıp bilimci. Alman İmparatorluğu'nun Afrika'daki sömürge altyapısını hazırlamış, 19. yüzyıl ortalarında Tunus, Cezayir ve Mağrip'te yaşamış, Tunus'ta makam hekimliği yapmıştır. Şansölye Otto von Bismarck tarafından Tunus Başkonsolosluğuna atanmıştır. Kölelerin "evrim araştırmaları" projesinin mimarlarından." (Wiese, 2009:1).

Sağda: "Sağ başta Heinrich Hermann Robert Koch. Covid-19 döneminde "en güvenilir" verilerin kaynağı olarak bildiğimiz "Robert Koch" estitüsünün kurucusu, Alman mikrobiyoloji ve bakteriyoloji

uzmanı tüberküloz, kolera, verem, tifo, şarbon gibi alanlarda “Koch postülatları’ni” geliştirmesiyle ünlü isimdir. Robert Koch, tüberküloz konusundaki keşifleri nedeniyle 1905 yılında Nobel Tıp ve Fizyoloji Ödülü almıştır.” (Stevenson, 2023:1).

Solda: “İngiliz misyoner Cecil John Rhodes, «Cape Town» demiryolu projesi ile Güney Afrika’yı Kahire’ye bağlayıp Afrika kıtasını İngilizlere ait hale getirme hayaliyle yaşamış, İngiliz ırkının üstünlüğüne inanmış bir misyoner.” (Arte/Rbb TV, 2010).

Sağda: “İskoç misyoner David Livingstone, güney, orta ve doğu Afrika’da 30 yıl boyunca yürüttüğü misyonerlik ve keşif faaliyetleri ile Batılı ülkelerin Afrika’ya yönelik sömürmesini büyük ölçüde biçimlendirmiştir.” (Christie, 2019:3).

Avrupalıların Sömürge Yarışı

Büyük Britanya ve Fransa, Afrika için büyük bir yarışa girdiler. Her iki büyük güç, Berlin Kongo Konferansı’ndan önce Afrika’yı sömürgeleştirmeye başlamıştı. Batılı ülkeler, daha sistematik ve iş birliği içinde Afrika’nın paylaşılması için Berlin’de düzenlenen Kongo Konferansı’nda bir araya geldiler. Sömürgeci güçler arasında artan rekabet küresel güce erişmek için sömürge ağının genişletilmesi, ticaret yollarının kontrol altına alınması ve Afrika kıtasının paylaşılması üzerinde uzun müzakereler yapıldı. Avrupa ve Asya arasında deniz yollarına sahip olan Afrika, Batılı güçler için büyük stratejik önem taşıyordu. Afrika’nın yeraltı ve yerüstü doğal zenginliklerini

dünyaya taşınmak istiyorlardı. Batılı devletler arasında paylaşılan Afrika kıtasının insan kaynakları da ayrıca büyük önem taşıyordu. Avrupa'da yeni başlayan sanayi üretimi için işçi gücü 19. yüzyılın vazgeçilmez ihtiyacını oluştuyordu. Köleleştirilen milyonlarca Afrikalı karşılıksız olarak (sadece en alt seviyede karın tokluğuna) insanlık dışı uygulamalarla çalıştırıldı. Sömürgeye itiraz eden, baş kaldıran yerel halk soykırıma uğratılmıştır ve topraklarından göç ettirildi.

“20. yüzyılın başına gelindiğinde Batılı sömürgeciler kendi aralarında tüm Afrika kıtasını paylaştılar. İkinci Dünya Savaşı sonuna kadar devam eden sömürge hâkimiyeti dokunulmazlığını sürdürdü. Fakat bu, sömürgeye karşı hiçbir zaman direniş olmayacak anlamına gelmiyordu. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra uluslararası alandaki siyasi, sosyal ve iktisadi değişim Batılı güçlerin işini giderek zorlaştırdı. Yabancı egemenliğine karşı sivil itaatsizlik ve pasif direniş daha 1896 yılından itibaren mahalli bölgelerde başlamıştı. 1900 yılında Doğu Afrika'da Alman sömürgesine karşı başlatılan Gana Asante'daki “Maji Maji” bağımsızlık ayaklanması 1905-1907 yıllarında Almanlar tarafından soykırım vahşetiyle bastırıldı.” (Stefan, 2005:1).

Bilimden Sömürgeye Giden Yol

Avrupalı beyazların “üstün ırk” olduğu ideolojisi sadece siyasilerin fikri değildi. Alman sömürgeciliğinin mimarı olan bilim camiasının çalışmalarları, kaşifler ve misyonerlerin de önüne geçerek Afrika yerlileri için “evrimleşmede geri kalmış vahşi yaratıklar” tezini öne sürdüler! Alman İmparatorluğunun, toprakları dışında hegemonya kurma fikri akademisyenler, entelektüeller, sanayiciler, kaşifler, seyyahlar, Vakıf/STK ve kiliseler tarafından savunuluyordu. Alman sömürge ve finans örgütlerinin kurucu ve destekçileri arasında akademisyenler de bulunuyordu. Koloni subayları, Almanya'nın saygın üniversitelerinde yetiştiriliyordu. Afrika'nın yerli dilleri, kültürü, topografik ve jeolojik yapısı üzerine üniversitelerde eğitim veriliyordu. Akademisyenler ve STK örgütleri sömürge kapsamını genişletme ve etkisini inceleme sürecinde görev aldılar. Sömürge coğrafyalarında yerli

halklara karşı tatbik edilen uygulamalar bilimsel olarak temellendirilerek, yapılan adaletsizlik ve insan haklarına aykırı uygulamalar “meşru” hale getirildi. Bu durum sömürgeci ülkelerin bilim camiasını ve toplumun önde gelen kesimlerini hiçbir şekilde rahatsız etmiyordu.

“Berlin Humboldt Üniversitesinin bazı fakültelerinin yer aldığı “Dorotheenstrasse” sokağında 1904 yılından beri Doğu Dilleri eğitimi verilmektedir. 1887 yılında aynı sokaktaki 7 numaralı binada kurulan (bugün mevcut değildir) Doğu Dilleri Eğitim Merkezinde Afrika'daki sömürge sistemini kuracak olan kadroların yetiştirilmesi için Koloni Amirleri, Güvenlik Subayları ve Gezgin Tüccarlar yetiştiriliyordu. Söz konusu merkezin dil eğitimi programında sadece “Doğu Dilleri” çerçevesinde Arapça, Çince, Hintçe, Japonca, Farsça ve Türkçe yer almıyor, aynı zamanda Afrika dillerinden Kisuheli, Nama, Herero, Ovambo, Haussa, Duala, Fulbe, Jaunde, Twi ve Ewe dilleri de öğretiliyordu. Ayrıca öğrencilerin bilgi ve becerilerini geliştirilmek için tropikal bölgelerin hıfzıssıhha yapısı, sömürgecilik yöntemleri, iktisadi şartlar, sömürge bölgelerinin coğrafi konumu ve tarihi geçmişi hakkında uygulamalı eğitim almaları için stajyer olarak Afrika'ya gönderiliyordu. Eğitim programı, Alman eğitimcilerin yanında, her dilin kendi anadili öğretim görevlileri tarafından sistemli şekilde öğretiliyordu.” (Ursula, 2011:3).

Avrupa'nın sömürge tarihinin içeriğini ve yeniden değerlendirilmesini sömürgeci devletler kabul etmiyor. Uluslararası hukuka ve insan hakları beyannamesine aykırı sonuçları olan sömürge tarihi Batılı ülkelerin yenedünya düzeninde elde edecekleri çıkarları tehdit edeceği endişesini taşıyorlar. Avrupalıların, Afrika'nın çaresiz ve masum yerlilerine uyguladığı soykırım ve sömürgecinin bedeli olarak onların torunlarına tazminat ödemekten ve atalarının işlediği insanlık suçunun varisi olmaktan kesinlikle kaçındıkları görülmektedir.

Sömürge tarihini “yok” saymak için birlikte hareket eden Avrupalı devletler tarihin karanlık yüzünü örtmeye devam etmektedir. Avrupa hegemonyası, Afrika halklarını “üstün ırka” hizmet edecek şekilde yapı-

landırmış, toprakların işgalini ve yerlilerin köleleştirilmesini kollektif olarak gerçekleştirmiştir. Avrupa egemenliği temelinde sömürgeye dayalı yeni bir sistem inşa eden Batılılar Afrika'nın "beyaz efendiler" tarafından yönetilmesi gerektiğini kendilerinde hak olarak görmüştür. İşgal ettikleri topraklar üzerinde hak iddia etmek için toprakların kamulaştırılması, sözleşmenin ihlal edilmesi halinde sömürgecilere tazminat ödenmesi gibi katı şartlar içeren anlaşmalar yaptılar.

"Sömürgeci güçler; –Distribütörler, Avrupalı şirket çalışanları, avukatlar, öğretmenler, gazeteciler, doktorlar ve iletişim uzmanları – Afrikalıların, vatandaşlık statülerini hiçbir zaman kabul etmeye yanaşmadılar ve siyasi güçlerini her zaman bu yönde kullandılar." (Mair, 2005:3),

"Genellikle misyoner okullarında sosyalleşmiş, dünya görüşünü ve siyasi düşüncesini Avrupa ve Amerikan üniversitelerinden almış Afrikalı aydınların sadece küçük bir kesimi sömürgeci güçler tarafından kabul görmüştür. Sömürge sürecinin ellinci yılından itibaren eğitim alanında giderek çoğalmaya başlayan Afrikalılar." (Mair, 2005:3).

Kölelikten bilimsel alandaki ihtiyaçları karşılayan kalifiyeli işçi gücü haline geldiler.

Günümüzde milyonlarla Afrikalı, Avrupa ve ABD'de potansiyel insan kaynakları olarak hayatın her alanında yaşadıkları ülkelere katkı sağlamayı sürdürmektedir.

"ABD'de nüfusun %0,24'ü kadim yerliler; Kawai ve diğer Pasifikliler, %1,26 kadim yerliler; Hindistan ve Alaskalılar, %5 Asyalılar, %13,36'sı Afroamerikalı (Afrikalı köleler), %18,1'i İspanyollar ve %60,73 Beyazlar (Avrupalılar)" (Satatista, 2022).

Berlin'de Paylaşılan Afrika

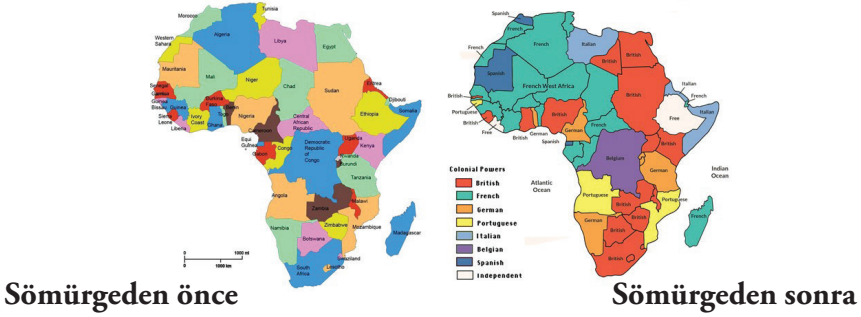
Afrika kıtasının sömürge altına alınması İngilizlerin öncülüğünde başlatıldı. 1884 yılına kadar Afrika üzerinde sömürge planları yapan Almanya

şansölyesi Otto von Bismarck; “yeni Almanya’yı “kılıç ve kan” politikasına göre kuracağım” dediği için tarihe “Demir Şansölye (Eiserne Kanzler)” (Schimid, 2003: S.751) olarak geçti. Bismarck’ın çağrısı ile 15 Kasım 1884 – 26 Şubat 1885 tarihleri arasında düzenlenen “Berlin Kongo Konferansı” toplandı. Yüz üç gün süren konferans sürecinde yapılan pazarlıklar sonunda Afrika’nın paylaşımı konusunda anlaşılarda ve kıtanın yeni sömürge sınırlarını çizdiler. Almanya’nın, Güneybatı ve Doğu Afrika’da (Deutsch-Südwestafrika, Deutsch-Ostafrika) işgal ettiği topraklar: Burundi, Ruanda, Tanzania, Namibya, Kamerun, Gabon, Kongo Cumhuriyeti, Orta Afrika Cumhuriyeti, Çad, Nijerya, Togo ve Gana olarak belirlendi. “Deutsche-Schutzgebiete” (Almanya’nın korunmuş bölgeleri) Almanya’nın sınırları dışında işgal ettiği toprakları tanımlamak için kullandığı bir terimdir. Almanya’nın, Afrika’da işgal ettiği topraklar “korunmuş bölgeler” olarak kabul edilmiştir.

Solda; “Berlin Kongo Konferansı’nda Prusya Başbakanı Otto von Bismarck (işaretleli olan), Afrika kıtasının paylaşıldığı oturumu tasvir eden o dönemin çizimi.” (Arte/Rbb TV, 2011).

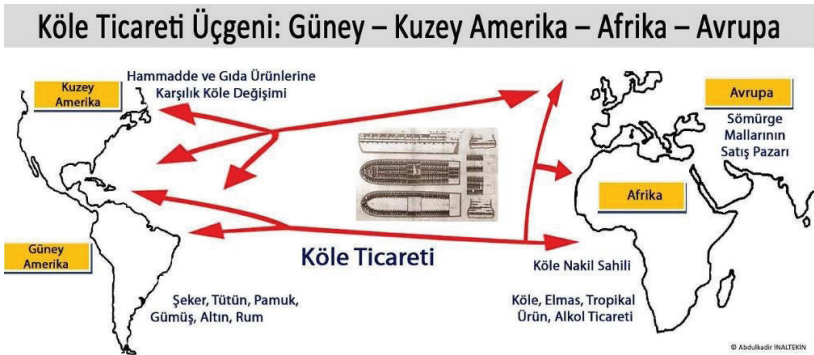
Sağda; “Berlin Kongo Konferansı’nın canlandırıldığı belgesel film.” (Arte/Rbb TV, 2011).

Berlin Konferansı'nda alınan kararların üzerinden henüz üç ay geçmeden sömürgeci devletler kıtanın içini boşaltmaya başladılar. Köle ticareti ABD'den, Batı Avrupa ve Avustralya'ya kadar küresel ölçekte sektöre dönüştürüldü. Önce, kıtanın sahipleri olan yerliler tehcir edildi. Sonra köle olarak her işte çalıştırıldı. Batılı akademisyenlerin üniversitelerde uyguladığı "bilimsel deneyler" ve "evrim araştırmaları" ile Afrika yerlileri dünyaya "evrimleşme sürecini geçememiş yamyamlar" (Arte/Rbb TV, 2011) olarak tanıtıldı. Köleler sadece tarım işlerinde, pamuk tarlalarında, endüstri üretiminde, inşaatlarda, yol yapımında, uşaklık işinde çalıştırılmadı "ev içi kölelik" (Hausklaven), kilise koro topluluğu (gospel choir), müzisyen, sporcu ve cinsel istismar da dahil her alanda kullanıldılar. Sömürge sürecinde öylesi insanlık dışı uygulamalar yaşanmıştır ki insanlık tarihi içinde emsaline rastlamak mümkün değildir. Hayvanat bahçelerinde vahşi hayvanlarla aynı kafese kapatılan Afrika yerlileri "evrimleşme sürecini geçememiş yamyamlar" olarak halka teşhir edilmiştir. Sadece ABD'de, hayvanat bahçeleri ve panayırılarda bir milyon defa gösteri, Almanya'da dört yüz farklı noktada halk gösterileri (Völkerschau) düzenlenmiştir. 18. yüzyıldan başlayarak 1956 BM Ek Sözleşmesi'ne kadar devam etmiştir. 1950'li yıllara kadar Afrikalı köleler, ABD ve Avrupa'da; İngiltere, Fransa, Almanya, Belçika, Hollanda, İspanya, İtalya ve Avusturya'da insan sınıfının dışında tutulmuştur.

Köle Ticaretinin Yolları

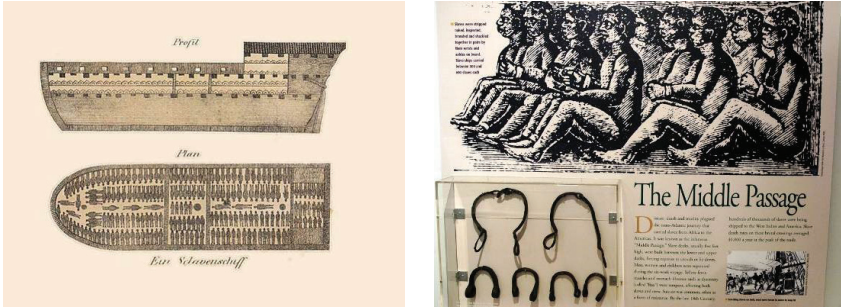
“16.–19. yüzyıllarda Afrika'dan Amerika'ya taşınan gerçek köle sayısının ne kadar olduğu bilinmemektedir. Bunun sebebi, sevkiyat sırasında kölelerin öldürülmeleri veya varacakları yere ulaşmadan yollarda ölmüş olmalarıyla ilgilidir. Kölelerin Atlantik ötesine taşınmaları sırasında gemi yolculuğunda %20 oranında köle ölümü gerçekleşmiş olabileceği tahmin edilmektedir. Köle ticaretinden daha fazla pay almak için gemiler kapasitesinin çok üzerinde yüklendiğinden yüksek ölüm oranları gerçekleşmiştir. El ve ayaklarından birbirlerine zincirlenmiş olan kölelerin hareket imkanları olmadığından köleler arasında hastalıkların yayılması kaçınılmaz olmuştur. Milyonlarca Afrikalının yurtlarını kaybetmeleri, Afrika kıtası için telafisi mümkün olmayan bir doğal denge kaybı olarak tarihe geçmiştir. Avrupa'nın yüz kızartıcı “köle ticaret üçgeni”, büyük çıkar hesapları yüzünden aşırı giden Hollanda, Fransız, İngiliz, Alman, İspanyol, İtalyan ve Belçika'daki köle ticaret şirketleri eliyle hastalıklar Avrupa'da, hatta dünyada büyük ölçüde yayılmıştır. Avrupa'da üretilen silah, kumaş, içki gibi ürünler Afrikalı kölelerle takas ediliyordu. Amerika'ya sevk edilen köleler, Avrupa'ya kazanç sağlayacak altın, gümüş, pamuk, şeker, konyak, kahve ve tütün karşılığında değiştiriliyordu.” (Klawitter, 2021:1).

19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Batılılar sömürgecilik, köle ticareti ve toplu katliamlarda birbiriyle yarışa girdiler. Milyonlarca Afrikalı soykırıma uğradı ve küresel ölçekte köle olarak pazarlandı. Topraklarından

göç ettirilen ve malları Batılılar tarafından işgal edilen Afrika'nın sahipleri, kendi topraklarında vatandaşlıktan çıkartıldılar. Adeta sonu olmayan servete sahip Afrika kıtası yiyecek ekmeğe ve içecek suya muhtaç hale getirildiler.

“Afrika’dan, ABD’ne 12 milyon köle sevk edildi, ancak, sevkiyat sırasında 10 milyon köle hayatta kalabildi. Kölelerin üçte ikisi 35 yaşında erkeklerden oluşuyordu. Atlantik ötesi köle ticaretinde kölelerin sadece kas gücü önemliydi.” Afrika’daki satıcılardan alınan köleler gemilere dolduruluyor, sevkiyat sırasında hayatta kalmayı başaranlar efendileri tarafından dünya köle pazarında yeni alıcılara satılıyordu. Bundan sonra köleler yeni efendilerinin tarlalarında veya üretim işlerinde ırgatlık yapıyordu. Karayipler ve Kuzey Brezilya’da ağır şartlar altında, acımasız uygulamalara tabi tutulan köleler yaklaşık beş yıldan sonra iş göremez hale geliyordu. Bu duruma gelen köleler öldürülüyor ve onların yerine, sonunda aynı akıbete uğrayacak yeni köleler getiriliyordu.” (Klawitter, 2021:1).

Solda: “Köle ticareti için özel tasarlanmış gemi çiziminin aslı.” (Klawitter, 2021: S.1).

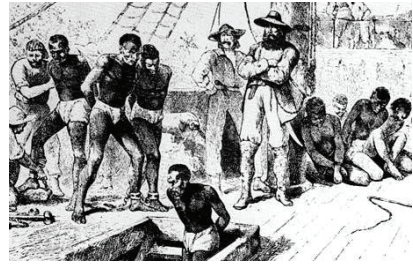
Sağda: “Orta Sınıf Yolcular” başlığı atılmış köle taşımacılığını gösteren o dönemin gazetesi The Times’in haberi. Birbirine zincirlenmiş halde Afrikalı kölelerin Atlantik Okyanusu üzerinden Yeni Dünya’ya taşınıyor.

Haber Metni:

“The Middle Passage Slaves were stripped naked, inspected, branded and shackled together in pairs by their wrists and ankles on board. Slave ships carried between 300 and 600 slaves each.” (Lotha, 2022:1).

(Orta Sınıf Yolcular. Köleler çıplak soyuldu, teftiş edildi, damgalandı ve gemide çiftler halinde el ve ayak bileklerinden birbirine zincirlendi. Köle gemilerinin her biri 300 ila 600 köle taşıyordu.)

Bir yandan Afrika toprakları işgal edilirken, diğer yandan yerliler köle olarak gemilerle Batılı ülkelere taşındı. 1900'de köle ticareti için Avrupa ve ABD'de kurulan şirketler aracılığı ile köleler ihtiyaca göre sınıflandırılarak işçi gücü olarak sömürgeci ülkeler arasında dağıtılıyordu.

Solda: *“ABD ve Avrupa'ya nakledilmek üzere toplanan köleler”* (Zürich, 2020: S.3).

Sağda: *“Gemi mahzeninde zincire vurularak taşınan köleleri tasvir eden çizim.”* (Ley, 2020:1).

“Tanrı Adına” Kölelere Yapılan İşkence

“Misyonerler Afrika'ya geldiğinde bizim topraklarımız, onların İncili vardı. Bize, gözlerimiz kapalı dua etmeyi öğrettiler. Gözlerimizi tekrar açtığımızda İncil bizim, topraklarımız onların olmuştu.” (TV, 2017).

Mzee Jomo Kenyatta (Kenya'nın kurucu devlet başkanı)

“Misyonerler, Afrika yerlilerini, kendilerine yapılan kötülüklerin Tanrı’yi hoşnut etmek ve sömürgecinin yerliler için bir kutsama olduğuna ikna ettiler. İspanyol sömürgeciler Latin Amerika’ya Katolikliği, Fransızlar ise “Française” uygarlığını ve türevlerini sömürgeleştirdikleri coğrafyalara taşıdılar. Sömürgeciliğin öncü isimlerinden İngiliz Cecil Rhodes’un inancına göre “dünyadaki ilk ırk” olan İngilizler, kendileri tarafından boyun eğdirilen herhangi bir halkın kendilerini şanslı sayabileceğine inanıyordu. Cecil Rhodes’e göre İngiliz beyefendisi evrenin efendisi olmak istiyordu.” (Wiedemann, 2007:2).

Solda: Hristiyanlık Afrika’ya böyle yayıldı. Misyonerler bu vahşeti, “merhamet ve adalet sahibi Tanrı’ya hizmet etmek için” yaptıklarına insanları ikna ettiler. Çünkü insan, ancak “Tanrı adına” olan her şeyi kabul eder.

Ortada: Avrupalı bir çocuk kendi yaşıtı Afrikalı çocuklara yapılan işkenceyi soğukkanlılıkla izliyor.

Sağda: Misyonerlerin Hristiyanlığı tebliğ etmek için uyguladıkları işkence.

“Hollanda sömürgesi altındaki Surinam, Paramaribo ve Berbice’den toplanan Güney Amerikalı köleler uzun yolculuktan sonra köle ticareti üçgeninin diğer ayağı olan, Batı Hint Adaları’nın Guyana kıyısındaki bataklık arazilere taşındı. Orada şeker, kahve ve pamuk yetiştirme tarlalarında çalıştırıldılar. Bu sebeple Curaçao (Kurasao) adası dünyadaki köle ticareti pazarının en önemli merkezi haline geldi. Dünyanın hiçbir yerinde Güney Amerika’da olduğu gibi o kadar çok köleye

bir avuç toprak sahibi (plantasyon) ve şeker baronları beyaz tüccarlar tarafından insani davranılmamıştır. Onların acımasız ve ahlaksızlığı Gine kıyılarındaki “Sömürge Valilerinin” yani Almanların gaddarlığını bile aşmıştı. İnsanlık dışı uygulamaların ağır şartları altındaki köleler ve hamile kadınlar herhangi bir geçim ve yaşam güvencesi olmadan en ağır şartlarda çalıştırıldılar.

Kaçma ihtimalleri olmadığı halde sürekli kırbaçla dövülerek çalıştırılıyor ve birkaç yıl içinde iş göremez hale geliyorlardı. Çalışamayacak duruma gelen köleler öldürülüyor ve onların yerine sürekli yeni köleler getirilerek üretim aralıksız sürdürülüyordu. Firar etmeye kalkışan kölelerin aşıl tendonu kesiliyordu. Başkalarını firar etmeye teşvik edenlerin bacakları kesiliyor, diri diri yakılıyor veya kasap çengeline asılıp acı çektirilerek öldürülüyorlardı. İşkenceler zamanla çok işe yaradı ve kölelerin firar etmeleri böylece önlendi. Çırlıçplak soyulan köleler, uyuyan “efendilerini” sıcak havadan etkilenmemesi için mütemadiyen yelpazeye serinletiyordu. Fiziği güzel olan köle kız ve kadınlar seçilip, özel eğlence günlerinde şirket sahiplerine çırlıçplak teşhir ediliyor ve haftalarca onlara peşkeş çekiliyordu.” (Frank, 2016:2).

Solda: “Firar etmeye kalkışan kölelerin ceza olarak aşıl tendonu kesiliyordu.” (Tendon, 2023:1).

Ortada: “Başka köleleri firar etmeye teşvik edenler darağacında kasap çengeline asılıyordu.” (Galgen, 2023:1).

Sağda: “Köleler sürekli kırbaç altında çalıştırıldılar; Güney Amerika eyaleti “Louisiana’da işkenceye maruz kalmış bir köle, 1863”. (Gordon, 2023:1).

Solda: “Belçika Kral II. Leopold. Otomobil lastiği üretimi için Afrika ormanlarından elde edilen sünger hammaddesi toplamada yeterli başarıyı gösteremedikleri için ceza olarak elleri ve tek ayakları kesilen Kongolu çocuklar, 1904.” (History, 2023:2).

Ortada: “Uzuvları kesilerek cezalandırılan Kongolu çocuklar.” (Bahar, 2010:3).

Sağda: Batılı sömürgeci devletler Afrika’da kölelerin kesilen ellerini, yine Afrika’nın çikolata hammaddesinden ürettikleri çikolatalarla zevke dönüştürüyor.” (Alyson, 2023:2).

Alman İmparatorluğu’nun Afrika’da Sömürge Tarihi 1884–1956

Avrupalıların dünyaca ünlü sanayi markaları sömürge dönemi ile ortaya çıkmıştır. Örneğin Almanların yük kamyonu, tren vagonu, lokomotif ve çeşitli obüs silahlarının üreticisi “Krupp” şirketi Osmanlı döneminden beri Türkiye’de önemli pazar payına sahiptir. Birinci Dünya Savaşı’nda Çanakkale cephesinde boğazın savunmasında kullanılan “Mecidiye” topları Alman “Krupp” silah fabrikasının üretimidir.

Solda: “Alman “Krupp” fabrikasının ürettiği Çanakkale cephesinde Rumeli Mecidiye Tabyası (Mecidiye Tabyası, 2023:1).

Sağda: “Alman “Krupp” fabrikasının ürettiği Lokomotif ve demir yolu yapımında çalıştırılan Afrikalı köleler.” (Thyssenkrupp, 2023).

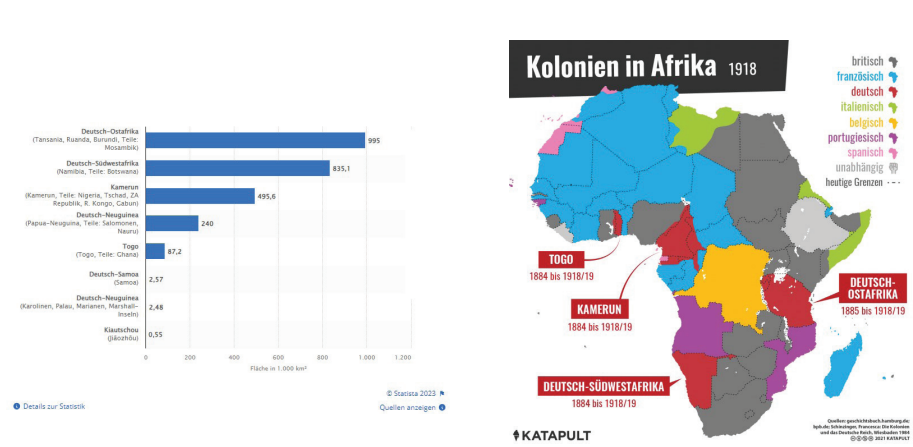
Solda: “Demir yolu yapımında çalıştırılan Afrikalı köleler.” (Spiegel, 2020: S.4).

Sağda: “Almanların yedek parça imalatında çalışan Afrikalı köleler (1905-1906)”. (Arte/Rbb TV, 2011).

Güneybatı ve Doğu Afrika'da “Almanya'nın Korunmuş Bölgeleri” 1904–1956

Almanya, tüm Batı Afrika topraklarının İngiliz veya Fransızların eline geçmesini istemiyordu. 1847'de Alman İmparatorluğu, Güneybatı ve Doğu Afrika'da yerleşik koloni sistemi kurmaya karar verdi. Berlin Kongo Konferansı'nın ardından Togo ve Kamerun'a çok sayıda Alman kolonileri yerleştirildi. Ticari müesseseler, gümrük idaresi, valilik, hastane, postane,

nüfus ve tapu dairesi, banka ve darphane ile donatılmış şehir sistemi inşa edildi. 1880'lerin başında Bismarck, Almanya'nın sınırları dışında işgal ettiği toprakları ve Alman tüccarların mülklerini "Almanya'nın korunmuş bölgeleri" (Deutsche-Schutzgebiete) olarak İmparatorluğun koruması altına aldı.

Solda: "Almanya'nın Güneybatı ve Doğu Afrika'da sömürge topraklarının yüzölçümü. "Deutsch-Südwestafrika" (DSWA) ve "Deutschostafrika" (DOA) (1.236.423,5 km²)" (Department, 2023:1).

Sağda: "Almanya'nın Güneybatı ve Doğu Afrika'sının sömürge haritası" (Samnick, 2021:1).

"Alman İmparatorluğu, Doğu Afrika Bankası 50 Rupien Banknotu 1905" (Sandrock, 2007: 11).

Prägezahlen der Regierungsmünzen 1904 – 1914				
Nominal	Metall	Anzahl	Wert in Rupien	
1 Rupie	(Ag)	12.530.000	12.530.000	
½ Rupie	(Ag)	1.640.000	820.000	
¼ Rupie	(Ag)	3.300.000	825.000	
10 Heller	(Cu/Ni)	3.200.526	320.052,60	
5 Heller	(Cu/Ni)	3.000.000	150.000	
5 Heller	(Cu)	1.566.106	78.305,30	
1 Heller	(Cu)	91.549.027	915.490,27	
½ Heller	(Cu)	18.393.268	91.966,34	
Gesamtwert:			15.730.814,51	

Technische Daten der Regierungsmünzen 1904 – 1914					
Nominal	Metall	Rauhgewicht g	Feingewicht g	Feingehalt ‰	Größe mm
1 Rupie	(Ag)	11,664	10,692	916,6	30,50
½ Rupie	(Ag)	5,832	5,346	916,6	24,42
¼ Rupie	(Ag)	2,916	2,673	916,6	19,20
10 Heller	(Cu/Ni)	6,250	-	-	26,00
5 Heller	(Cu/Ni)	3,125	-	-	21,00
1 Heller	(Cu)	4,000	-	-	20,00
½ Heller	(Cu)	2,500	-	-	17,50

“Alman Doğu Afrika darphanesi madeni paraları (Ruple) 1904–1914”
(Meyer, 2004:4).

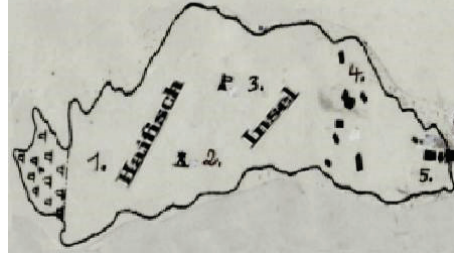
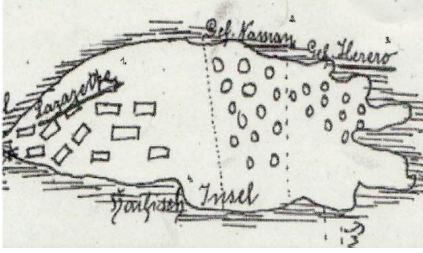
Solda: “Alman İmparatorluğu, Doğu Afrika Alman sömürgesi posta pulu 1906.”

Sağda: “Alman Güneybatı Afrika Swakopmund Gümrük ve Ticarek İdaresi levhası.” (Blackdotswhitespots, 2023).

Alman Güneybatı Afrika’sında Soykırım “Deutsch-Südwestafrika” (DSWA)

“Tazminat korkusu, bugüne kadar pek çok Avrupalı politikacının sömürge döneminde Afrika’da işlenen suçlar nedeniyle açıkça özür dilemesini engelledi. Sömürge sürecinin sadece ilk otuz yılında Almanların 1904-1908’e kadar Alman-Güney Batı Afrika’sında (bugünkü Namibya)” Herero ve Nama halkına karşı ve 1905-1907’ye kadar Alman Doğu Afrika’sındaki (şimdi Tanzanya) Maji Maji ayaklanmasına kar-

şı gerçekleştirdiği en kapsamlı ve vahşi soykırım yaşanmıştır.” (Beez, 2005).

Solda: “1. Loza Çadırları, 2. Nama Esirleri, 3. Herero Esirleri, 4. Shark Sahili (Namibya/Lüderitz Koyu) Ekim 1906” (Dornseif, 2011:5).

Sağda: “1. Herero Kampı, 2. Gözetleme kulesi, 3. Nöbetçi kulübeleri, 4. Karantina barınağı, 5. Askeri revir, 6. Gezinti alanı ve giriş (bir misyonerin çizimi), Ekim 1906” (Dornseif, 2011: 10).

Solda: “Alman Sömürgesi döneminde Lüderitz koyu 1900” (www.marie-luise-erhart.de, 2023)

(Yukarıda bahsi geçen Adolf Lüderitz adını taşıyan koy).

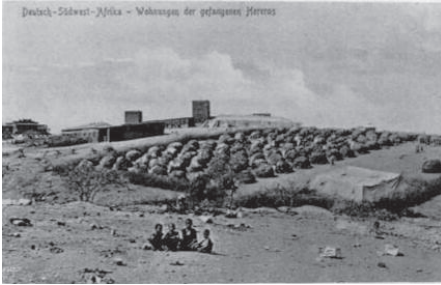
Sağda: “Alman sömürmesine karşı ayaklanan Hererolar, idama götürülürken.” (Titz, 2017: 1).

Solda: “Alman sömürgesine karşı ayaklanan Hererolar idama götürülürken.” (Paul, 2015:1).

Sağda: “Ormanda yakalanan Herero mahkumlar.” (Althaus, 2015:1).

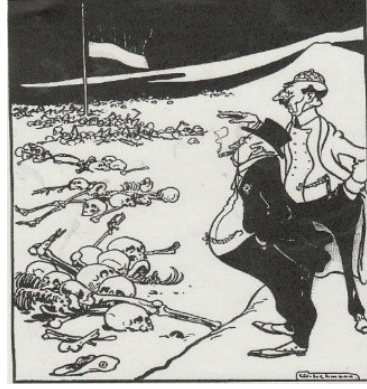
“Bilimsel inceleme” maksadıyla insanın, açlık ve susuzluk sınırını ölçmek için mahkumlar ölüme terk edildiler.

Solda: “Windhoek toplama kampı Kartpostalı 1905” (Dornseif, 2011).

Resmin üzerinde: “Alman Güney-Batı Afrika’sında Herero esirlerinin ikametgâhı” yazılıdır.

Sağda: “Swakopmund toplama kampı sahilinde açlıktan ölen çocuklar, 1905.” (Dornseif, 2011:10).

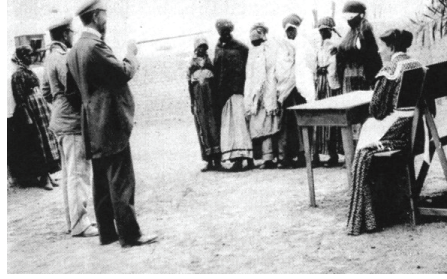
Solda: “Swakopmund’daki Alman soykırımında ölenlerin iki sıra halinde gömüldüğü toplu mezarların havadan görünüşü, 1905.” (Dornseif, 2011:10).

Sağda: “Berlin’de yayınlanan “Gerçek Jakob” sosyalist hiciv dergisinde iki dedikoducunun 1906 yılında Waterberg ve Omaheke Çölünde Soykırım konuşması şu şekilde tasvir edilir: “Bizim koloniler size bir şey sunamadı ve daha yüksek ürün alamadıysa, bir kemik değirmeni hazırlamak her zaman işe yarar.”(Dornseif, 2011:10).

Solda: “Swakopmund toplama kampında Herero ve Nama çocuk mahkumlar 1905.” (Opoku, 2011:18).

Sağda: “Windhoek toplama kampında ölüme giden Herero ve Nama çocuk mahkumlar 1905” (Opoku, 2011).

Solda: “İdam edilen *Herero ve Nama erkekleri*.” (Dornseif, 2011:10).

Sağda: *Bir Alman kadın yönetici tarafından Alman erkeklere pazarlanan Herero ve Nama kadınları*.” (Dornseif, 2011:10).

“Evrimi Geçememiş Vahşi Yaratıklar”

İdam edilen, toplama kamplarında ölen ve toplu katliamda öldürülen sayısız Afrikalının cesedi “bilimsel araştırma ve eğitim” çalışmaları için Almanya'nın çeşitli üniversitelerine gönderildi. Bu şekilde Almanya'da Herero ve Namaların çok sayıda kafatası, iskelet ve mumyalanmış ceset parçalarından koleksiyonlar meydana getirildi. Hâlâ Almanya'da çok sayıda klinik ve üniversitelerin mahzenlerinde Afrika yerlilerinin on binlerce iskeleti saklanmaktadır.

“Alman Sömürge Malları Pazarlama Şirketi” işletmecisi Bruno Antelmann'ın yanında çalışan siyahiler Berlin'deki antropologların dikkatini çekti. 1896 yılında, Berlin Halkbilimi Müzesi Genel Müdür Yardımcısı Prof. Felix von Luschan, kendi tabiriyle “kıvırcık kafalar” üzerinde deneyler yapmak için Antelmann ile görüştü. Uygulanan insanlık dışı deneylere itaat etmeyen siyahiler kendilerinden öncekilere yapıldığı gibi, dövülerek itaate zorlandılar. Deneylerde itaatsizlik gösteren siyahiler Prof. von Luschan tarafından Alman Köle Birimlerine rapor ediliyor siyahi erkek/kadın ve çocuklar Berlin hayvanat bahçesinde “evrimleşememiş tamamlanmamış vahşi yaratıklar” diye halkın şaşkın bakışları arasında teşhir ediliyordu. Deneylere itiraz eden siya-

hileri hazmedemeyen Luschan, hazırladığı raporda ırkçı düşüncelerini yüksek sesle dile getiriyordu.” (Wallenberg, 2018:3).

“100 yıldan fazla zaman geçmesine rağmen Alman Devlet Araştırma Hastanesi Charité’nin (Şarite) gizli depolarında, Alman soykırımından kalma Herero ve Namalara ait on binlerle kafatası ve iskeletler hâlâ saklanmaktadır. Hatta devlet birimlerinin depolarında ve özel koleksiyoncuların elinde binlerle iskelet parçaları ve kafatası olduğu bilinmektedir.

Namalı kadın, erkek ve çocukların dişlerinin özel olarak sivriltilmiş olduğu kaynaklarla tespit edilmiştir. Namibyalıların çoğu toplama kamplarında öldürüldü. Kampların üçünde çok ağır sonuçlar veren yaygın iskorbüt hastalığı baş gösterdi.

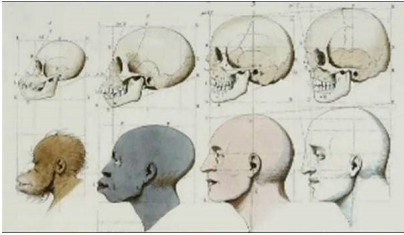
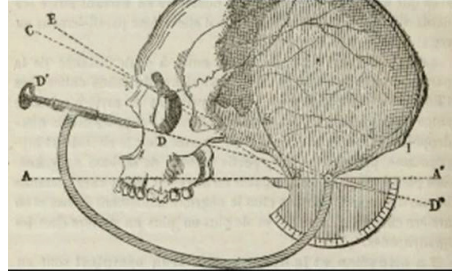
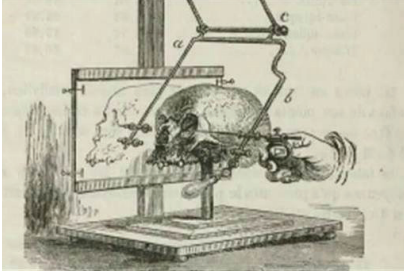
Öğretim görevlisi Paul Bartels, iki bayan doktora asistanı ile yüz kaslarını incelemek için sandıklarla Namibya’dan gelen kesilmiş kafaları Berlin’de teslim aldı. Sadece bilim adamları değil maceracılar, tüccarlar, askerler, üniversite arşivleri ve özel koleksiyoncuların elindeki kafatası ve iskelet kemikleri 1904’ten beri depolarda korunmaktadır. Günümüzde hâlâ Alman müzelerinin depolarında ve koleksiyoncuların elinde Freiburg, Bremen, Göttingen ve Berlin üniversite ve hastanelerinin depolarında on binlerle kafatası ve iskelet kemikleri saklıdır.

Antropolog ve Öjenik (Eugenicist) Eugen Fischer, geçmişi 1810 yılına dayanan “Freiburger Alexander-Ecker-Kafatası Koleksiyonu Merkezi’nde” görevlendirilmişti. Daha sonra Fischer, ırkçı Nazilerin önde gelen hijyenistlerinden biri oldu.

Namibya’dan Berlin’e çok sayıda kafatası ve yumuşak dokular getirildi. Hatta Fischer, 1908’de bizzat Namibya’da mezarları açıp cesetleri Berlin’e taşıtmıştır.

Mecklenburg Dükü Johann Albrecht “bilimsel inceleme” amaçlı yaptığı sayısız keşif seyahatleri sonucunda getirdiği binlerce Afrikalı yerlilerin kafatası ve iskeletlerini, “Alman Tıp Enstitülerine” göndermiştir.

Hangi amaçlarla ve hangi kanallardan tedarik edildiği açıklanmayan iskeletlerin hiçbir yerde kayıtlarına rastlanmaması korkunç şüphelere sebep olmuştur.” (Haruna, 2011:3).

“Batılı “bilim adamları” tarafından, “maymundan insana evrilme sürecini tamamlamamış vahşi yaratıklar” olarak tanımladıkları siyahi köleler üzerinde yapılan “bilimsel” deneyler.” (ARTE/RBB, 2010).

Solda: “Namibya Swakopmund Gümrüğünde Alman askerler, “bilimsel inceleme” için “Berlin Patoloji Enstitüsüne” göndermek üzere hazırladıkları iskelet ve kadvralar (1905-1906).” (Aikins, 2017:1).

Sağda: “Alman Güney Batı Afrika’sında yapılan soykırımda öldürdükten sonra mumyılanmış “Şeytanın anatomisi” olarak tanımlanan bir Hottentot (karma ırk) kafası 1907. Berlin Charité Devlet Araştırma Hastanesi Arşivi.” (Dornseif, 2011:10).

Solda: “Berlin Charité Devlet Araştırma Hastanesi arşivinde saklanan Namibya’da yaşanan soykırım kurbanlarına ait bazı kafatasları.” (Stang, 2015:1).

Sağda: “1904 Namibya’da Alman “sömürge güçlerine” karşı ayaklanmada soykırıma uğrayan Hereroların deney için kullanılan kafatası. Resim: Keystone, Basın Hizmet Bürosu”

Alman Devlet Araştırma Hastanesi Charité koleksiyonundan bir Herero ait bu kafatası, ülkesine teslim edilmeden önce. Katliamın üstünden 100 yıldan fazla zaman geçti, ancak onlardan sadece 20 tanesi şimdiye kadar geldiği yere iade edildi. Resim: Mike Wolff” (Haruna, 2011:3).

Dededen-Toruna Kalan Miras

Solda: Ocak 1904-1908 yıllarında Almanların Namibya'da, Herero ve Nama halkına uyguladığı soykırıma karşı ayaklanma başlatan Samuel Maharero.

Sağda: 30 Eylül 2011 yılında Alman Devlet Araştırma Hastanesi Charité'de konuşma yapan Samuel Maharero'nun torunu Namibya Delege Başkanı Alfons Maharero. Delege, bilimsel inceleme amaçlı Berlin'ne götürülen on binlerce soykırım kurbanlarının iskelet ve kafatasının iadesi için Alman makamlarıyla yapılan görüşmede Almanya, Namibya delegesine sadece yirmi kafatası iade etti. (Dornseif, 2011:10).

ABD ve Avrupa'da Zoolojik “Halk Gösterileri”

Afrikalı kölelere tatbik edilen insanlık dışı uygulamalardan bir diğeri de kölelerin, ABD ve Avrupa'da hayvanat bahçelerine kapatılması ve vahşi hayvanlarla birlikte halka teşhir edimesi olayıdır.

“Halk Gösterileri” (Völkerschau) olarak bilinen uygulama kölelerin, hayvanat bahçesi, sirk ve panayır gibi mekânlarda akrobatik gösteriler yaptırılarak insanlara teşhir edilmesi demektir.” (Susann, 2006).

“ABD ve Avrupa'daki gösterilerin uluslararası alanda doruk noktaya çıkışı 1870–1940 yılları arasındadır. Bu sürede Avrupa ve Kuzey Amerika'da büyük, orta ve küçük ölçekli şehirlerde bir milyon kez “Halk Gösterileri” gerçekleştirilmiştir. Sadece Almanya'da düzenlenen üç yüzden fazla noktada “Halk Gösterilerinde” Afrikalı köleler halka teşhir edilmiştir. Aynı zamanda bu gösteriler köleler üzerinde uygulanan deneylerle yüzden fazla “antropolojik-zoolojik gösteriler” şeklinde de yapılmıştır.” (Anne, 2005:11).

Bundesarchiv, Bild 183-R0203
Foto: o.Ang. 1.1909

Carl Hagenbeck's Tierpark, Stellingen-Hamburg
Ethiopien. Isa und Habr Auel, Mädchen und Frauen.

Solda: *Alman İmparatoru Kaiser Wilhelm II, “Stellingen–Hamburg” hayvanat bahçesinde halka teşhir edilen Etiyopyalı köle kadınlarla, 1909.*” (Heise, 2009:3).

Sağda: *“Stellingen–Hamburg” hayvanat bahçesinde ağullarda yaşayan Etiyopyalı kadınlar: İsa ve Habr Auel, kızlar ve kadınlar.* (Heise, 2009:3).

(Resmin üzerinde: *“Carl Hagenbeck's Tierpark, Stellingen–Hamburg, Aethiopien. Isa und Habr Auel, Mädchen und Frauen”*; (Carl Hagenbeck'in *Stellingen–Hamburg Hayvanat Bahçesinde Etiyopyalı İsa, Habr Auel, kızlar ve kadınlar.* 1909) yazmaktadır.

Hamburg hayvanat bahçesi müdürü Carl Hagenbeck, vahşi hayvan tarcılığı yapan ve Almanya genelinde Afrikalı kölelerin hayvanat bahçesine kapatılması ve *“vahşi yaratıklar”* olarak halk gösterilerinde (*Völkerschau*) teşhir edilmesi projesinin fikir babası. Almanya'nın hayvanat bahçelerinde ağullara kapatılıp çevirme arkasından insanlara teşhir edilen köle kadınları görmeye gelenlerin arasında *Alman İmparatoru II. Kaiser Wilhelm'in de olduğu yukarıdaki resimde gösterilmiştir.* Hayvanat bahçelerine kapatılan kölelerin içinde Müslümanların da bulunması o dönemde Almanya'nın, Osmanlı Devleti'nin en yakın müttefiki olmasına rağmen Osmanlı Devleti'nin konuya müdahale etmemiş olması düşündürücü olduğu kadar da anlaşılabilir bir durumdur. Nereye geldiklerinden habersiz olan Afrikalı köleler dünya görmemiş ve gelişmemiş olsalar da kendi topraklarının havasından, suyundan, doğasından dolu dolu zevk alarak öz kültür, gelenek ve inanç değerlerine göre *“hür ve insan”* olarak yaşıyorlardı. *“Berlin Hayvanat Bahçesinin hükümdarı ve babası”* olarak nitelendirilen müdür Prof. Dr.

Ludwig Heck, 1888 yılında yirmi sekiz yaşındayken müdürlük görevine getirildi, 1931 yılına kadar bu görevde kaldı ve sonra yerine oğlu Heinz Heck geçti.

Solda: Berlin Hayvanat Bahçesi Müdürü Prof. Dr. Ludwig Heck, Kongolu Pigme kabilesinden olan kölelerin hayvanat bahçesindeki ilk karşılama sırasında, 1 Nisan 1931 (Comer, 2023)

Afrika'nın ilk yerlileri olduğu düşünülen Pigmeler bugünkü Papua, Yeni Gine ve Demokratik Kongo Cumhuriyeti'nde yaşayan ve boyları 1,5 metreyi geçmeyen yerli kabile halkıdır.

Solda: İsviçre/Basel Hayvanat Bahçesi tanıtım afişinin başlığı: “İnsan yiyen yamyamlar!”, 1900.” (Fuchs, 2011:5-7).

Ortada: Almanya/Frankfurt am Main hayvanat bahçesinin tanıtım afişi. Afişte, günde sekiz kez gösteri yapıldığı yazılıdır. Hayvanat bahçesi web sayfasının “Tarihçe” bölümünde; “halk gösterisi'nin” (Völkerschau) 1891 yılında halka açıldığı belirtilmiştir.” (Schütte, 2022: S.1).

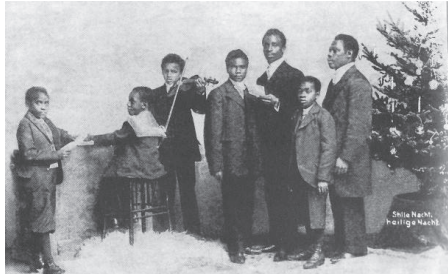
Sağda: *Almanya/Stuttgart* hayvanat bahçesinin “Halk Gösterileri” (Völkerschau) afişi 1928. Afrikalı erkek, kadın ve çocuk kölelerden oluşan “yam-yam yaratıklar” halka teşhir ediliyor. Bu uygulama, “1956 BM Ek Sözleşmesine” kadar devam etmiştir. (Colin, 2020:5).

Batılılar, kendilerini “üstün ırk” olarak görmekte sakınca görmemektedir. Bu zihniyet küresel ölçekte 21. asırda da devam etmektedir.

Almanya’ya Tarihinde Afrikalı Göçmenler 1884–1956

“1905 yılında “Hafta” dergisinde yayınlanan “Berlin’deki Yabancılar” başlıklı makalenin kapak resmi (aşağıda soldan 3. genç) Togolu Kwassi Bruce, (1893-1964).

Bruce, Babası J.C. Bruce ile birlikte 1896 yılındaki ilk Alman kolonisi ile Berlin’deki Alman Koloni Yurdu (Deutsche Kolonialhaus) işletmecisi Antelmann’a getirildi. Kwassi Bruce Almanya’da kaldı, piyanist oldu. Afrikalı kölelere uygulanmayan istisnai bir uygulamayla 1926 yılında Bruce Alman vatandaşlığına kabul edildi. 1934 yılında Nasyonal Sosyalistlerin iktidarı ele geçirmesiyle, Berlin’deki Afrikalıların yaşam koşullarının tehlikeye düşmesi üzerine Alman Dışişleri Bakanlığı’nın Sömürge Sorumlu Birimi’ne şikâyet dilekçesi gönderdi. 1936–1939 yılları arasında Bruce “Alman Afrika Denetleme Bölümü” başkanı olarak istihdam edildi. (Fotoğraf: “Hafta”, 1905” (Heyden U. v., Zeller Joachim, 2002:84-93).

Solda: “Togolu Kwassi Bruce, (soldan sağa 3. genç) Alman sömürge yurdunda büyütülmüş piyanist. Alman sömürge gazetesi 1902” (Bruce, 2023:2).

Sağda: *Alman Koloni Yurdu'nda asimile edilmiş Togolu Kwassi Bruce ve Afrikalı kölelerin çocukları.* (Tkalec, 2020:1).

Afrikalı çocuklar sadece Almanya'da değil, ABD, Büyük Britanya, Fransa, Belçika, İspanya, İtalya, Hollanda ve Portekiz'de Batılı sömürgeci güçler tarafından “ev içi kölelik” uygulaması ile kiliselerde ve “Köle Merkezleri'nde” asimile edildiler. 1885'i gösteren aşağıdaki çizimde Afrikalı çocukların ailelerinden alınması ve Brezilyalı sömürgeci ailelerde ev içi köleler olarak yetiştirilmeleri tasvir edilmiştir.

Solda: “Çocuğunu kurtarmaya çalışan Afrikalıya kırbaçla karşılık veren Batılı sömürgeci. (Jazeera, 2020:1).

Sağda: “ev içi kölelik” uygulamasında asimile edilen Afrikalı çocuklar. (Franz, 2012:4).

“Katolik misyonerler tarafından “ev içi kölelik” uygulaması ile asimile edilen Afrikalı kölelerin çocukları (1870).” (Dornseif, 2010:5).

Almanya’da “Sömürge Merkezleri”

Günümüzdeki süpermarketler zincirinin temellerinin atıldığı 19. yüzyılda Batı Avrupa ve ABD’de kurulan binlerce satış noktalarında Güney-Kuzey Amerika, Doğu Asya’ya, Hindistan ve Afrika kıtasının sömürge ürünleri pazarlanıyordu. Sömürge ürünlerinin pazarlandığı Almanya’da “Alman Sömürge Malları Pazarlama Şirketi” (*Das Deutsche Kolonialwarenhaus*) ilk defa 1896 yılında Bruno Antelmann adında bir tüccar tarafından Berlin-Treptow’da LTD Şti. olarak kuruldu.

Solda: Bruno Antelmann’ın kurduğu “Alman Sömürge Malları Pazarlama LTD. Şirketi” (binanın dış cephesinde: “Deutsch-Ost-Afrika Togo”; (Alman Doğu Afrika’sı Togo) yazmaktadır. Ürünlerin toptan ve perakende satışı binanın altındaki mağazalarda yapılıyordu.

Sağda: Şirketin “reklam afişi” Berlin/Treptow (1896).

Güney Amerika ve Afrika kıtasının doğal ürünlerinin pazarlanması için kurulan “Pazarlama şirketlerinde Usambara kahvesi, Samoa Samoa kakao, Kamerun çikolatası ve çikolata hammaddesi, çay, Hindistan cevizli acıbadem kurabiyesi, sömürge un mamulleri, işlenmemiş tütün, Yeni Gine ve Kamerun puroları, Kiautschou sigaraları, fıstık pişirme yağı, Hindistan cevizi yağı, içyağı mumları, sabunlar, Cola

likör, vanilya ve baharatlar, bunların yanında Alman sömürge bölgesinde üretilmeyen Brezilya balı, Filistin şarapları, temizlik ürünleri, petrol ve ev ihtiyaçlarını karşılayan diğer ürünler de “Sömürge Malları Pazarlama Şirketi” tarafından Almanya genelinde satışa sunulmuştur. Sadece Almanya'nın Berlin, Dresden, Frankfurt, Leipzig, Kassel, Münih ve Wiesbaden şehirlerindeki “Sömürge Malları Pazarlama Şirketleri” tarafından Almanya genelinde kurulan dört yüzden fazla satış noktasında sömürge ürünleri pazarlanıyordu.” (Heyden U. v., 2002:84-93).

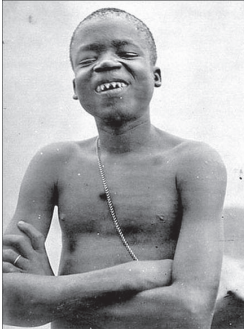
Solda: “Johann Jacobs 1895 yılında, yirmi altı yaşındayken, çay ve kahve üzerine Sömürge Malları Pazarlama Şirketini kurdu. Şirketin ilk kuruluş yılında binanın duvarına özel tasarlanmış gemi tasviri koydurdu, böylece ürünlerin sömürge malları olduğunu göstermek istedi. Duvarda ayrıca kuruluş yılı 1893 yazılıdır. Jacobs, uluslararası pazarı olan sömürge dönemi bir şirkettir.”

Sağda: “HAG Kaffee şirketinin binası. 21.06.1906'da ortaklar grubu olarak 1.5 milyon Mark sermaye ile Bremen'de kuruldu. 1907'de ilk üretime başladığında günde 6.5 ton kahve ürettiyordu. HAG Kaffe, uluslararası pazarı olan sömürge dönemi bir şirkettir.” (Jacobs, 2023).

Ayrıca uluslararası marka olarak bilinen “Dallmayr” ve “Tchibo” gibi Alman kahve şirketleri de sömürge döneminde kurulmuştur.

Ota Benga *

“Misyoner Samuel Phillips Verner’in 1904 yılında, yarım kilo tuz ve bir torba çamaşır karşılığında satın aldığı 21 yaşındaki Ota Benga, Belçika-Kongo’su olarak anılan Orta Afrika’nın Yağmur Ormanlarında yaşayan yerli Pigme kabilesine mensuptu. Belçika Kralı II. Leopold’un askerleri, Ota’nın köyünde yaptığı katliamda karısını ve iki çocuğunu öldürdüler. Misyoner Samuel Phillips Verner’in “bir kedi kadar atik, bir maymun kadar kıvrak” diye nitelendirdiği 149 cm boyundaki Ota Benga dışında 2000 tutsak köle içinde Apaçi, İnuit, Kuzey Japonyalı Aynular, Filipinliler, Pigmeler ve dünyanın hemen her tarafından getirilen farklı etnik kökene mensup köleler vardı. Amerikalı bilim adamları, evrim araştırmaları projesi kapsamında “Missing Link” (kayıp bağlantı) olarak adlandırdıkları farklı ırklara mensup siyahilerin maymundan–insana evrimleşme sürecini tamamlayamamış canlılar olduklarını ispat için uzun süre Ota Benga üzerinde deneyler yaptılar. “Evrim sürecini henüz tamamlamamış, Amerika’nın tek gerçek Afrika yamyamı” olarak niteledikleri Ota Benga, New York City’deki “The Bronx Zoo” hayvanat bahçesi müdürü William Temple Hornaday tarafından bazı maymun türleri ile birlikte kafese kapatıldı. İleri sürdükleri iddialara halkı inandırmak için Ota Benga’nın çene yapısını timsahlarınkine benzetmeye çalıştılar. Dişlerini özel işlemden geçirerek sivriltiler. Basın ondan ilgiyle bahsetti ve kısa zamanda yıldız oldu. Onu yakından görmeye gelenler, ağzını açması için Ota’ya beş sent atıyordu.” (Iken, 2012:2).

Solda: “Evrimleşememiş Afrika yamyamı” Ota Benga (Pigme).

Ortada: 1906'da New York City “The Bronx Zoo” hayvanat bahçesinde şempanze maymunu ile. Resmin altında: “Africa Pygmy Ota Benga and Chimpanzee from a photograph made in 1906 in the Zoological Park New York City; (Afrikalı cüce Pigme Oto Benga ve şempanzesi ile. Resim, 1906'da New York Hayvanat Bahçesinde çekilmiştir.) yazılıdır.

Sağda: Oto Benga'yı yarım kilo tuz ve bir torba çamaşıra satın alan ve New York'a götürülen misyoner Samuel Phillips Verner .” (Iken, 2012:2).

Kölelerin hayvanat bahçesinde teşhir edilmesine tepki gösteren “bazı siyahı papazlar:

“İrkımız yeterince baskı gördü, aşağılandı. Bir maymunla birlikte teşhir edilmesini ve hayvanat bahçesine kapatılmasını kınıyoruz. Kafese kapatmak yerine okula gönderilsin” şeklinde tepki vermeleri üzerine “New York Times” gazetesi 11 Eylül 1906 tarihli baskısında: “Ota Benga ile ilgili koparılan yaygarayı anlamakta güçlük çekiyoruz. Aşağılandıkları iddiası ile sızlanmaları kesinlikle saçmalık. Pigmeler insan ölçeğinin çok altında gelişmiş ve Benga'nın okul yerine bir kafeste tutulması gerekir. Göz ardı edilmemelidir ki, Benga'nın okula gitmesi onun için daha büyük işkence olur. Bütün insanlar eşittir düşüncesinin modası geçmiştir.” diye karşı tepkisini ortaya koymuştur.” (Iken, 2012:2).

“Uygulanan insanlık dışı zulme son vermek için Ota Benga, 20 Mart 1916 tarihinde, saat 17.00'de tutsak edildiği hayvanat bahçesinin bekçisinden çaldığı tabancayla kapatıldığı kulübenin önünde kalbine bir el ateş etti. Otuz iki yaşında öldüğünde üzerindeki geleneksel Kongo peştamalı ve gözlerinde, yıllarca hasret kaldığı Yağmur Ormanlarındaki köyünün hasreti kaldı.” (Iken, 2012:2).

* Ota Benga, Pigme dilinde “dost” demektir. (A.İ.)

21. yüzyılın Köle Nesilleri

“Halk otobüsünde boş yer bulamayan ‘Beyaz Amerikalı’ yerini kendisine vermesini istediği Siyahi Rosa Parks Amerikalının isteğini geri çevirmesinden sonra otobüs şoförü tarafında yapılan ikazı da dikkate almayınca, ‘beyaz ırkın’, ‘siyahilerden üstün olduğu’ kanun hükmüne muhalefetten 01.12.1955 yılında tutuklanıp hapse atıldı. Tutuklanmasından dört gün sonra Montgomery mahkemesine çıkartılan ve tutukluluk halinin devamına karar verilen Rosa’ya destek amacıyla, NAACP (National Association for the Advancement of Colored People; (Renkli İnsanların Ulusal Yükseliş Cemiyeti) tarafından yapılan çağrı üzerine siyahiler bir yılı aşkın süre Montgomery’de otobüslere binmediler ve bu direnişin sonunda siyahilere uygulanan ayrımcılık kanunu değiştirildi.” (Carson, 2005:2-3).

Rosa Parks, uluslararası pek çok ödüllerin yanı sıra “ADB Başkanlık Nişanı, Özgürlük Sembölü, Barış Temsilcisi” gibi çok az insana verilen büyük mükafatların sahibi oldu. Rosa vefat ettiğinde doksan iki yaşındaydı. Defin merasiminde Rosa’nın cenazesi Washington’daki Kongre Binası’nda katafalka kondu ve ABD Başkanı Bush, Dışişleri Bakanı Condolezza Rice ve Kongre üyeleri Rosa Parks’a saygı duruşunda bulundular.

1955 yılında Rosa Parks'ın tutuklanmasını gösteren resimler.

Az Şey Değişti, Çok Şey Değişmeyecek

Solda: “27 Şubat 2013 tarihinde ABD Başkanı Barack Obama’nın açılışını yaptığı Rosa Parks heykeli. Rosa Parks, ABD Kongresi’ne heykeli dikilen ilk siyah kadın oldu.” (Prey, 2013:1).

Sağda: “ABD Başkanı Clinton tarafından 1999 yılında Rosa Parks’a verilen “Devlet Başkanlığı Özgürlük Madalyası” töreni. (Congress, 1996:1).

Solda: “Lloyd Austin (1953-); Amerika Birleşik Devletleri Savunma Bakanı.

Ortada: Condoleezza Rice (1954-); Amerika Birleşik Devletleri eski Dışişleri Bakanı.

Sağda: Colin Powell (1937-2021); Amerika Birleşik Devletleri eski Genelkurmay Başkanı.”

Sol üst: Amerika Birleşik Devletleri eski Başkanı George Walker Bush'un kilise çocuk korosunu ziyareti ve farklı yaş grubu Siyahilerden oluşan kilise koroları¹.

27 Milyon Afrikalı Köleyi Temsil Eden Mahalle Arasına Bir Heykel

Batılı sömürgeci devletler Afrika kıtasının bugünkü durumunu ekolojik, kültürel, iç savaş ve iktisadi nedenlere bağlamaktadır.

“Bugün 680 milyon Afrika'nın neredeyse yarısı yoksulluk sınırının altında yaşamaktadır. İç savaşların yanı sıra iktisadi kötüleşme ve bozulan ekolojik dengeler yüzünden toprakların verimsizleşmesi, iklim değişikliği ve yüksek nüfus artışı göç dalgasında önemli artışa neden olmuştur. Resmi verilere göre AB ülkelerinde 4.6 milyon, buna mukabil ABD'de yaklaşık 890.000 Afrikalı yaşamaktadır. Bu olgu, geçmişteki Batılı sömürge güçlerine bağlanamaz.” (Kohnert, 2006:2).

“Ancak unutmayalım, kölelik uygulaması geçmiş yüz yılın en büyük problemi değil mi? Küresel ölçekte milyonlarca insan hiç olmadığı kadar ucuza çalıştırıldı. Dakar'ın Goree Adası'ndaki özgürlük anıtı hayatını kaybeden 27 Milyon kölenin bedelidir.” (Vorsamer, 2010).

¹ Kaynaksız görseller için internette “Afro gospel church choir” taraması yapınız.

Goree Adası – Dakar'da Özgürlük Anıtı ve köle mahzeni (Göveil, 2011: S.1).

Sonuç

Afrika kıtası, Batılı sömürgecilerin çıkarları için nesiller boyu ağır bedeller ödemiştir. Batılı ülkeler fakirleştirdiği Afrika'nın kalkınmasına yardım etmelidir. İnsanlığın en temel ihtiyacı olan gıda, su, sağlık ve eğitim Afrika halkları için erişilmez olmaktan çıkmalıdır. Sömürgeci devletler bağımsızlaşmış Afrika ülkeleri tazminat ödemesi sonlandırılmalı, savaş ve kıtlık içinde yaşamaya mahkûm edilmemelidir. Afrika'nın içinde bulunduğu durum, Batı sömürgesi ve kölelik sisteminin sonucudur. Sömürgeci ülkeler güçlü zenginliğe sahip olmalarına rağmen sömürgeci devletler tarafından müte-madiyen sömürülmekte ve geri bırakılmaktadır. Bu yüzden bugün dünya üzerinde yaşanan açlık, işsizlik, geri kalmışlık sömürgecinin bıraktığı sorunlar olarak devam etmektedir. Bu süreçte ABD, İngiltere, Fransa, Almanya, Belçika, Hollanda, İspanya, Portekiz ve İtalya sömürdükleri ülkelere karşı insanlık suçu işlediler. Birçok ülkeyi sömürdüler, halklarını köleleştirdiler ve yaptıkları soykırımlarla milyonlarca insanı öldürdüler. Batılı ülkeler bu sorumluluktan kurtulmak için sömürdükleri ülkelerin kalkınması için ekonomik, sağlık, teknik, eğitim ve insani alanlarda yardımda bulunmaları gerekir. Zira kendilerinin sahip olduğu zenginlik sömürge ve insanlık suçu işleyerek elde edilmiştir. Hatırlatmak gerekir ki Batılı devletler sömürge altına aldığı ülkeleri sadece sömürmekle kalmamış, yerliler üzerinde insanlık suçu da işlemişlerdir.

Sömürgeci devletler işledikleri insanlık suçu için Afrika kıtasından özür dilemeli ve bu ülkelerin kalkınması için tazminat ödemelidir. Dünya üzerinde adil, paylaşımcı, insan hak ve hürriyetin koruması için daha yapıcı bir iş birliği kaçınılmazdır. Bu, küresel ve tarihi sorunlar ele alınmadan ve kalıcı çözüm uygulanmadan insanlık için dünya küresel barışın gelmesi mümkün değildir.

Plantasyon üreticiliğinde araziler genelde ortalamanın üzerinde bir çiftlik büyüklüğündedir. Monokültür üretime göre yapılan ekim arazilerinde nakit mahsuller olarak tasarlanır. Örneğin şeker kamışı, sisal, palmiye yağı, tropikal ürünler, kahve, çay, pirinç, yer fıstığı ve pamuk gibi tarım ürünleri yetiştirilir. Plantasyonlar genellikle şartlara uygun hazırlama ve rafine etme tesislerine sahiptir. Özellikle Afrika, Asya ve Latin Amerika gibi tropik bölgelerde plantasyon ekonomisi yaygındır. Çoğu zaman monokültür tarım ürünleri aile çiftliklerinde daha verimli ve ekonomik olarak üretilir. Bunun nedeni büyük çiftliklerde çalışan işçilerin taşınması, idare ve izlenmesi daha yüksek maliyet gerektirdiğinden küçük ölçekli çiftliklerde ağalık sistemine benzer yöntemlerle üretim daha verimli ve az riskli olmaktadır. Avrupalı sömürgecilerin kurduğu kolonileşme sistemi küçük ölçekli toprak sahibi çiftlikler üzerinden yerli nüfusu köleleştirerek çalıştırılmasını kolaylaştırmıştır. İki yüz yıl önce Avrupalı sömürgeci güçlerin başlattığı sanayi kalkınmasının temel sermayesi, sömürge ve kölelikle sağlanmıştır. İki asır önce kurulan sistemle bugün hâlâ dünya pazarı idare edilmektedir. ABD ve gelişmiş Avrupalı devletlerin sahip olduğu siyasi ve iktisadi güç için, 30.221.532 km² Afrika kıtasının yeraltı/yerüstü serveti ve insan kaynakları kullanılmıştır. Kıtanın en ücra köşelerine kadar nüfuz eden ABD ve Avrupalı sömürgeciler Afrika yerlilerinin %97'sini köleleştirmiş, 50 milyondan fazla Afrikalı topraklarından çıkartılmıştır. ABD, Avrupa ve Avustralya'ya kadar uzanan köle ticareti ağı içinde pazarlanan köleler "**karşılıksız işçi gücü**" olarak çalıştırılmıştır. Bugün ABD başta olmak üzere İngiltere, Fransa, Almanya, Belçika, Hollanda, İsviçre, İspanya, Portekiz ve Avustralya'da asimile edilmiş milyonlarca Afrikalı kölelerin torunları, dedelerinin topraklarını işgal eden ülkelerin kimliği altında bilim adamı, iş adamı, siyasetçi, futbolcu, ses sanatçısı, sinema oyuncusu gibi

hayatın her alanında gösterdikleri üstün başarılarla sömürgeci devletlere uluslararası unvan kazandırmakta, ekonomik kaynak sağlamaktadır. İki asırdan beri Afrika, Hindistan, Orta Doğu, Doğu Asya ve Latin Amerika topraklarında devam eden “beyaz sömürge”, 21. yüzyılda da aralıksız devam etmektedir. Eskilerin yerini alan yeni köleler dedeleri gibi kırbaç altında çalıştırılmıyorlarsa, bu, “**beyaz efendileri**” tarafından onlara verilen en büyük “**lütf**” olarak anlaşılmamalıdır (!) Afrika topraklarının sömürmesini yeni yöntemlerle sürdüren ABD ve Avrupalı sömürgeci güçlerin attıkları temel in ne kadar sağlam olduğunu aşağıdaki resimler açıkça göstermektedir. “Avrupa İnsan Hakları, BM, Dünya Kadın Örgütleri vb.” dünyayı yönetenlerin elinde sihirli değnek gibi nasıl vururlarsa ona göre sonuç alacaklarını sağlayan araç olmaktan çıkartılmamalı, gerçek işlevini yerine getirmelidir.

“Efendileri” için çalışmaya devam eden Afrika yerlileri topraklarının zenginliğine rağmen “modern” dünyada hâlâ ekmeğe, suya muhtaç yaşıyor. 21. yüzyılın dünyası, sömürgeci güçlerin yönetiminde adaletsiz ve insan haklarından yoksun bir dünya olmaktan çıkmalıdır.

Kaynakça

Aikins, J. K. (2017). Deutsche Geschichte, Labore rassistischer Gewalt . *Deutsche Geschichte, Labore rassistischer Gewalt*, s. 1.

Althaus, J. (2015). Als Deutsch-Südwestafrika kapitulieren musste. *Als Deutsch-Südwestafrika kapitulieren musste*, s. 1.

Alpar. G. (2014). Antropolojik Bakış Açısıyla Stratejik Dünya Tarihi, Palet Yayınları: Konya.

Alyson, S. (2023). The Chocolate Hands of Belgium. *The Chocolate Hands of Belgium*, s. 2.

Anne, D. (2005). Gezähmte Wilde. Die Zurschaustellung “exotischer Menschen in Deutschland 1870–1940. *Gezähmte Wilde. Die Zurschaustellung “exotischer Menschen in Deutschland 1870–1940*, s. 11.

ARTE/RBB, T. (Yöneten). (2010). *Der Sturm auf Afrika – Ein Kontinent wird geteilt 1885* [Sinema Filmi].

Bahar, A. (2010, 02 26). Die Aufteilung des “schwarzen Kontinents” . *Die Aufteilung des “schwarzen Kontinents”*, s. 3.

Beez, F. B. (2005). Der Maji-Maji-Krieg in Deutsch-Ostafrika 1905-1907. *Der Maji-Maji-Krieg in Deutsch-Ostafrika 1905-1907*, s. 1.

Blackdotswhitespots. (2023, 07 11). <https://www.blackdotswhitespots.com>. <https://www.blackdotswhitespots.com/swakopmund-seebad-in-der-wueste/> adresinden alındı

Bruce, K. (2023, 07 11). <https://www.dhm.de>. Ausländer in Berlin: <https://www.dhm.de/archiv/ausstellungen/namibia/stadtspaziergang/reichskolonialamt.htm> adresinden alındı

Carson, C. (2005). Lebenshaus Schwäbische Alb e.V. *50 Jahre Bus-Boykott von Montgomery*, s. 2-3.

Christie, V. (2019). David Livingstone, Scotland’s Most-Esteemed Missionary. s. 3.

Colin, G. (2020). Völkerschauen in öffentlicher Kritik Menschenzoos. *Menschenzoos*, s. 5.

Comer, C. C. (2023). Volkerschau, the Infamous “Human Zoos”. *Volkerschau, the Infamous “Human Zoos”*, s. 1.

Congress, L. o. (1996). Rosa Parks, the Presidential Medal of Freedom September 9, 1996. *Library of Congress*, 1.

Cunningham, J. M. (2016, 12 06). Franz Adolf Lüderitz. *Britannica*, s. 3.

Department, S. R. (2023 , 02 01). Fläche der Kolonien des Deutschen Kaiserreiches 1910. *Fläche der Kolonien des Deutschen Kaiserreiches 1910*, s. 1.

Dornseif Golf. (2010). Haussklaverei katholischen Missionar 1870. *Haussklaverei in Deutsch-Ostafrika*, s. 5.

Dornseif, G. (2011). Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904-1908. *Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904-1908*, s. 10.

Frank, W. (2016). Im Merkantilismus zeigten sich auffallende Parallelen zwischen Soldaten-und Sklavenhandel. *Der Dreieckshandel*, s. 2.

Franz, A. (2012, 02 14). Sklavenhandel Friedhof der Verschleppten. *Der Spiegel Sklavenhandel Friedhof der Verschleppten*, s. 4.

Friedemann, S. (2019). Die Frühzeit des Menschen. *Makale*, s. 64.

Fuchs, K. (2011). Menschenfresser Fremde Bilder Koloniale Spuren in der Schweiz. *Pedagoji Ders Okumaları: İsviçre Lucerne Üniversitesi Pedagoji Eğitim Fakültesi Öğretmenler için eğitim semineri*. Karin Fuchs, Manuel Menrath, Heinz Nauer, Sabine Ziegler.

Goldner, C. (2016). Der Berliner Zoo stellt sich seiner Nazi-Geschichte . *Der Berliner Zoo stellt sich seiner Nazi-Geschichte* , s. 1.

Golf, D. (2011). Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904–1908. *Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904–1908*, s. 10.

Golf, D. (2011). Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904–1908. *Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904–1908*, s. 11.

Golf, D. (2011). Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904–1908. *Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904–1908*, s. 16.

Golf, D. (2011). Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904–1908. *Südwestler Konzentrationslager und ihre Geschichte 1904–1908*, s. 27.

Gordon, W. P. (2023, 07 10). <https://npg.si.edu>. <https://npg.si.edu>: <https://npg.si.edu>: <https://npg.si.edu>/learn/classroom-resource/gordon-lifedates-unknown adresinden alındı

Göveil, R. (2011). Im Bann der Insel Gorée. *Wiener Zeitung*, 1.

Haruna, H. (2011). Genozid in Afrika Ermordet präpariert und erforscht. *Der Tagespiegel*, 3.

Heise, H. (2009). Zoo-Spektakel im Kaiserreich Menschen im Wildgehege. *Der Spiegel Zoo-Spektakel im Kaiserreich Menschen im Wildgehege*, s. 3.

Heyden, U. v. (2002). Zeller Joachim. *Kolonialmetropole Berlin Eine Spurensuche*, s. 243-251.

Heyden, U. v. (2002). Zeller Joachim Eine Spurensuche, Berlin. *Kolonialmetropole Berlin. Eine Spurensuche, Berlin*, s. 84-93.

Heyden, U. v. (2023). Die Vorgeschichte der deutschen Kolonialherrschaft. s. 1.

Heyden, U. v. (2023). Die Vorgeschichte der deutschen Kolonialherrschaft. s. 2.

History, T. A. (2023, 07 10). *How King Leopold II of Belgium killed 10 million Africans in The Congo*. theafricanhistory.com: <https://theafricanhistory.com/1477> adresinden alındı

Iken, K. (2012). Afrikaner als Zoo-Attraktion Ist das ein Mensch? *Der Spiegel*, s. 2.

Jazeera, A. (2020, 08, 18). *Who got the right to vote when? A history of voting rights in America*. <https://interactive.aljazeera.com>: <https://interactive.aljazeera.com>: <https://interactive.aljazeera.com>/aje/2016/us-elections-2016-who-can-vote/index.html adresinden alındı

Klawitter, N. (2021, 02). Menschliche Fracht auf dem Atlantik Wie der Sklavenhandel manche Deutsche reich machte. *SPIEGEL Geschichte 2/2021*, s. 1.

Kohnert, D. (2006). Afrikanische Migranten vor der Festung Europa. *GIGA Focus*, 2.

Ley, J. (2020). Geschichte der Sklaverei Jahrhunderte des Menschenhandels. s. 1.

Lotha, G. (2022). History Of Slavery The Middle Passage Life On Board Slave Ships. *History Of Slavery The Middle Passage Life On Board Slave Ships*, s. 1.

Mair, S. (2005, 12 05). Staatliche Unabhängigkeit seit Ende der fünfziger Jahren. (*Heft 264*), s. 3.

Meyer, C.-P. (2004). Das Geld-, Bankund Währungswesen im ehemaligen deutschen Schutzgebiet Deutsch-Ostafrika. *Das Geld-, Bankund Währungswesen im ehemaligen deutschen Schutzgebiet Deutsch-Ostafrika*, s. 4.

Oliver, M. (2017). Colonialism's Cages: When Indigenous People Were Placed In Human Zoos. s. 2.

Opoku, D. K. (2011). Return Of Stolen Skulls By Germany To Namibia: Closure Of A Horrible Chapter? *Return Of Stolen Skulls By Germany To Namibia: Closure Of A Horrible Chapter?*, s. 18.

Paul, M. (2015). Herero in Deutsch-Südwestafrika Der andere Völkermord. *Süddeutsche Zeitung*, 1.

Prey, B. E. (2013). Back Story: The Rosa Parks Statue. *Huffpost*, 1.

Prutsch, Ursula. (2003). Brasilien 1889 - 1985: Von der Ersten Republik bis zum Ende der Militärdiktatur. S. 5.

<https://core.ac.uk/download/pdf/11584036.pdf> (Erişim tarihi: 26.07.2023)

Samnick, O. (2021). Deutscher Handel und Kolonialismus in Afrika. *Deutscher Handel und Kolonialismus in Afrika: Wie Geschäftsleute den Kolonialismus ermöglichten – und heute noch davon profitieren*, s. 1.

Sandrock, J. E. (2007). A Monetary History of German East Africa. *A Monetary History of German East Africa*, s. 11.

Schimid, M. (2003). Der Eiserne Kanzler und die Generäle . M. Schimid içinde, *Der "Eiserne Kanzler" und die Generäle Deutsche Rüstungspolitik in der Ära Bismarck (1871-1890)*. (s. 751). Paderborn: Ferdinand Schöningh Verlag.

Schoeller, O. (2005 , 11 01). Rosa Parks. *Berliner Zeitung*, s. 2.

Schrenk, F. (2019). Die Frühzeit des Menschen. s. 2.

Schütte, C. (2022). Erinnerung an Völkerschauen: Audiowalk "Wilde werden" im Zoo Frankfurt. *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, 1.

Seewald, B. (2017). Diese Erfindung zementierte die Sklaverei in den USA. *Welt*, 1.

Spiegel, H. (2020, 05 30). Albert Londres In Afrika Sadismus Unter Palmen. *Sadismus Unter Palmen*, s. 1.

Stang, M. (2015). Koloniale Skelettsammlungen Leichen im Keller. *Koloniale Skelettsammlungen Leichen im Keller*, s. 1.

Stefan, M. (2005, 12 05). Staatliche Unabhängigkeit seit den fünfziger Jahren. *Staatliche Unabhängigkeit seit den fünfziger Jahren (Heft 264)*, s. 1.

Stefan, M. (2005, 12 05). Staatliche Unabhängigkeit seit den fünfziger Jahren. *(Heft 264)*, s. 3.

Stevenson, L. G. (2023, 05 25). Robert Heinrich Hermann Koch. *Britannica*, s. 1.

Studien, S. I. (2022). USA: Zugehörigkeit zu den Ethnien nach Selbstzuschreibung im Jahr 2022. *Statista Internationale statistische Studien*, s. 1.

Susann, L. (2006). Die Deutsche Afrika-Schau Gezähmte Wilde. *Die Deutsche Afrika-Schau Gezähmte Wilde.*, s. 97.

Tabyasi, R. M. (2023, 07 10). <https://www.canakkale.net.tr>. <https://www.canakkale.net.tr>: <https://www.canakkale.net.tr/rumeli-mecidiye-tabyasi.html> adresinden alındı

Tendon, A. (2023, 07 10). *Achilles Tendon Rupture*. mayoclinic.org: <https://www.mayoclinic.org/diseases-conditions/achilles-tendon-rupture/symptoms-causes/syc-20353234> adresinden alındı

Titz, C. S. (2017). Völkermord, Herero und Nama verklagen Deutschland. *Der Spiegel, Völkermord*, s. 1.

Tkalec, M. t. (2020). Wie Berlin zu deutschen Bananen kam. *Berliner Zeitung*, 1.

Tv, B. A. (Yöneten). (2011). *Der Sturm auf Afrika – Ein Kontinent wird geteilt (1885)* [Sinema Filmi].

TV, O.–O. (Yöneten). (2017, 04 08). *Der Mann der "Brennender Speer" Hies, Kenias erster Präsident* [Sinema Filmi]. <https://oe1.orf.at>: <https://oe1.orf.at/artikel/206090/Kenias-erster-Praesident> adresinden alındı

Prutsch, Ursula. (2003). *Brasilien 1889 - 1985: Von der Ersten Republik bis zum Ende der Militärdiktatur*. S. 5. Onlien: <http://www.lateinamerika-studien.at/content/geschichtepolitik/brasilien/pdf/brasilien.pdf>, (Erişim tarihi: 29,07.2023)

Ursula, T. (2011). *Afrika in Berlin Ein Stadtspaziergang des Deutschen Historischen Museums*. s. 3.

Vorsamer, B. (2010). *200 Jahre Abschaffung des Sklavenhandels Onkel Tom im Sonderangebot. Süddeutsche Zeitung*, 1.

Wallenberg, R. (2018, 10 05). *Auf den Spuren des deutschen Kolonialismus. Auf den Spuren des deutschen Kolonialismus*. Berlin: KuBiZ – Kultur- und Bildungszentrum.

Watch, H. R. (2018). *Diamond Trade Still Fuels Human Suffering. Human Rights Watch*, 1.

Wiedeman, E. (2007). *Afrikanische Kolonien Der Garten Eden der keiner war. Der Spiegel*, s. 1.

Wiedemann, E. (2007). *Afrikanische Kolonien, Der Garten Eden, der keiner war. Der Spiegel*, s. 2.

Wiese, B. (2009). *Gustav-Nachtigal-Straße*. s. 1.

www.marieluise-erhart.de. (2023, 07 11). <https://www.marieluise-erhart.de>: <https://www.marieluise-erhart.de/luederitz-deutschland-in-afrika/> adresinden alındı.

Zürich, U. (2020, 09, 29). *Zürich war in Sklaverei verstrickt durch Staatsanleihen, Handel und Plantagen. Tarih Okumaları Kölelik*, s. 3.

Extended Summary

At the beginning of the 16th century, the Portuguese colonization of Africa, which was limited to maritime trade, led to the establishment of a new colonial and slavery system on a global scale with the rapidly rising industrialization in Europe in the 19th century. The “Berlin Congo Conference” was held between November 15, 1884- February 26, 1885, with the call of German Chancellor Otto von Bismarck, in order to gather the great powers with the entry of the Western states into the field. The colonial borders of the African continent were drawn with the negotiations made at the conference that lasted one hundred and three days. European missionaries, travelers, archaeologists, volunteer physicians, traders prepared the infrastructure of colonialism with their previous discoveries to the depths of the continent. Western states, who wanted to expand their territories and become a global power, moved the African natives, who were displaced from their homes, to the USA and Europe three months after the conference. Enslaved Africans were subjected to genocide and their lands were distributed to European colonies. It is certain that Western states are responsible for the misery of the African continent, which has been under colonial rule for five centuries. The bloodiest massacres in human history took place in Africa. The largest international Transatlantic Slave Trade (Europe, Africa and West Indies) network in history was established. Millions of African slaves were transported to the so-called “new world” Western countries in inhumane conditions on three-deck ships. One-third of the slaves died during the journey.

African natives, whose lands were confiscated, were closed to zoos in the European countries they went to and worked in the harshest conditions. Fear, torture and poor working conditions caused the slaves to experience severe trauma. The Transatlantic Slave Trade, which was recorded as the most brutal human trafficking in history, continued until the 1956 UN Supplementary Convention. The slave trade has been monopolized by the colonial states for five centuries and has never been criticized or accepted criticism until now. This situation caused the African continent to suf-

fer under Western colonization for centuries. The labor needs of plantation producers for the production of tea, coffee, rubber, cocoa, sugar cane, rice, cotton, sesame, spices and tropical fruits were met through the slave trade for centuries. The slaves, who were employed unlimited in number and with almost zero cost, were especially selected from children and young people. It cannot be denied that the golden age achieved by the Westerners is the result of five centuries of colonial accumulation. "In 1800, 25 years of labor for a healthy black slave cost \$600, while in 1860 that figure rose to \$1600 to \$1800." According to this data, while in 1800'a slave's salary was only 2 dollars, it has changed between 5.33 and 6 dollars since 1860. Slavery, colonization, torture and genocide caused millions of Africans to leave their families and homes and to experience deep suffering. Discrimination against people of different faiths, races and cultures has been a method used to legitimize the colony. Today, generations of African slaves in the USA and European countries are still considered the lowest class due to racism and are killed at will. Western executioners of their ancestors continue to exploit generations of victims in the 21st century. In the century we live in, African peoples are still in need of food, water, income, education and health services, which are the basic needs of humanity. In this study, the slave trade, colonial and genocide history of the Western colonial states in the African continent was examined.

HAKEMLİ SDE AKADEMİ DERGİSİ

YAZIM KURALLARI

I. Genel Kurallar

Stratejik Düşünce Dergisi 2020 yılından itibaren “Hakemli Dergi” statüsünde ve yılda üç sayı (Ocak, Mayıs, Eylül) olarak yayımlanmaktadır.

Stratejik Düşünce Dergisi’ne Türkçe gönderilecek makaleler için 150-250 kelimelik İngilizce öz, İngilizce gönderilecek makaleler için 150-250 kelimelik Türkçe özün verilmesi gerekmektedir. Türkçe yazılan makale sonuna 750 kelimedenden az olmamak kaydıyla İngilizce özet “Extended Summary” eklenecektir. Aynı şekilde İngilizce yazılan makaleler için makale sonuna 750 kelimedenden az olmamak kaydıyla “Genişletilmiş Özet” eklenecektir. Verilen Türkçe ve İngilizce özetler, çalışmanın amacını, yöntemini, kapsamını ve temel bulgularını kapsamalıdır.

Hangi dilde yazılmış olursa olsun yazının başlığının Türkçe ve İngilizce olarak yazıya eklenmesi ayrıca yine Türkçe ve İngilizce olarak (3) anahtar sözcüğün belirtilmesi gerekmektedir.

Dergiye gönderilen yazılar başka bir yerde yayımlanmamış ya da yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır. Yazıların uzunluğu dergi formatında 5.000-8000 sözcük arasında olmalıdır. Yazılar yayımlanmak üzere kabul edildiğinde Stratejik Düşünce Dergisi bütün yayın haklarına sahip olacaktır. Yayın Kurulu’nun, makale kabulü konusunda hem içerik hem de biçim bakımından nihai karar hakkı saklıdır.

Dil ve anlatım bilimsel ölçülere uygun, açık ve anlaşılır olmalıdır. Çalışma, iyi tanımlanmış bir problematiğe dayanmalı ve başlıklar bu proble-

matikle uyumlu olmalıdır. Yararlanılan kaynaklar, çalışmanın kapsamını yansıtacak zenginlik ve yeterlikte olmalıdır.

Yazarlar tarafından sisteme yüklenen makaleler editör kurulu tarafından incelenerek makalenin değerlendirilmeye alınıp alınmamasına karar verilir.

Dergiye verilecek yazılar Yayın Kurulu'nca ilk değerlendirilme yapıldıktan sonra iki hakeme gönderilecek, hakemlerden gelecek rapor doğrultusunda yazının basılmasına, rapor çerçevesinde düzeltilmesine, yazının geri çevrilmesine ya da üçüncü bir hakeme gönderilmesine karar verilecek ve durum yazara en kısa sürede bildirilecektir. Yayınlanmayan yazılar yazara geri gönderilmeyecektir.

Yazarlar unvanlarını, görev yaptıkları kurumları, haberleşme adreslerini, telefon numaralarını, e-posta adreslerini ve ORCID (Open Researcher ve Contributor ID) numarasını bildirmelidir. (<http://orcid.org>)

Yazardan düzeltme istenmesi durumunda, düzeltmenin en geç (1) ay içerisinde yapılarak Yayın Kurulu'na ulaştırılması gerekmektedir.

SDE Akademi Dergisi'ne gönderilen yazıların yazım bakımından son denetimlerinin yapılmış olduğu, yazarın e-posta aracılığıyla yazı için "baskı" verdiği kabul edilecektir. Yazı teslim edildikten sonra baskı düzeltmeleri için ayrıca yazara gönderilmeyecektir. Bu nedenle yazım yanlışlarının olağanın üzerinde olması yazının geri çevrilmesi için yeterli görülecektir.

Yazarlara ayrıca telif ücreti ödenmemektedir.

II. Yazım Kuralları

Yazı, word formatında, 1.5 satır aralığında, ana bölümlerinde 12 punto; dipnot, özet, kaynakça, tablo gibi bölümlerinde ise 10 punto harf büyüklüğünde ve Times (New Roman) karakterinde yazılmalıdır.

Yazının giriş ve sonuç bölümlerine numara verilmemelidir. İzleyen bölümler yalnızca ilk harfleri büyük olacak şekilde numaralandırılmalıdır.

III. Atıflar, Dipnot ve Kaynakça:

Metin içinde yapılacak atıflar ayrıca içinde gösterilecektir. Kaynakça da bu atıf sistemine uygun olarak hazırlanacaktır. Aşağıda farklı nitelikteki kaynakların metin içindeki atıf ve kaynakçadaki yazılış biçimleri örneklerle gösterilmiştir:

Tek yazarlı kitaplar ve makaleler:

Kitap için metin içi yollama:

(Karpat, 2011:49).

Kaynakçada:

Karpat, Kemal H. (2011). Türk Siyasi Tarihi, Çev. Ceren Elitez, İstanbul: Timaş Yayınları.

Makale için metin içi yollama:

(Tanrısever, 2015:11).

Kaynakçada:

Tanrısever, Oktay. (2015). “Energy Diplomacy in an Increasingly In-terdependent and Globalizing World”, Energy and Diplomacy Journal, 1(1), s. 5-16

Editoryal yayınlar içinde yer alan makaleler:

Metin içindeki yollamada:

(Alpar, 2020: 273).

Kaynakçada:

Alpar, Güray. (2020), “Clifford Geertz”, Erdem, T. (Ed.), Milliyetçilik, İstanbul: Otorite: 271-281.

Kurum yayınları:

Metin içindeki yollamada:

(DPT, 1989: 145).

Kaynakçada:

DPT (1989). Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı, 1990-1994 (Ankara).

İnternet kaynakları:

Metin içindeki yollamada:

(Pınar, 2020).

Kaynakçada:

Pınar, Abuzer. (2020), “Corona Pozitif Faiz Negatif”, <https://www.sde.org.tr/abuzer-pinar/genel/corona-pozitif-faiz-negatif-kose-yazisi-16531>, (20.09.2020)

Metin içindeki yollamada:

(Dışişleri Bakanlığı, 2010).

Kaynakçada:

Dışişleri Bakanlığı (2010), <http://www.mfa.gov.tr/default.tr.mfa> (16.06.2010).

Yollamalar dışındaki açıklamalar için dipnot kullanılmalıdır.

İletişim Bilgileri

Adres: Stratejik Düşünce Enstitüsü

Aşağı Öveçler Mah. 1330 Cad. No:12 Çankaya-Ankara

Yazılar Word formatında tek dosya halinde

makale@sdeakademidergisi.org mail adresine gönderilmelidir.

Tel : +90 312 473 80 45

Fax : +90 312 473 80 46

E-mail : makale@sdeakademidergisi.org

Web sitesi : www.sdeakademidergisi.org